

Apstiprināts
FIAS Izpildkomiteja
2014. gada 05.septembris.

**STARPTAUTISKO SAMBO
SACENSĪBU NOTEIKUMI**
(sporta un cīņas)

Sambo sacensību noteikumos (turpmāk Noteikumi) tiek atspoguļoti svarīgākie tiesāšanas un tiesu kolēģijas darba jautājumi.

Izdevums paredzēts organizatoriem, tiesnešiem, treneriem un tiem, kas nodarbojas ar SAMBO.

Noteikumi paredzēti oficiālo FIAS SAMBO sacensību (sporta un cīņas) obligātās organizēšanas un rīkošanas vadīšanai no 2015.gada 1.janvāra.

I.SADAĻA. SACENSĪBU RAKSTURS UN TO RĪKOŠANAS SISTĒMAS

1.pants. Sacensību raksturs

1. Pēc rakstura sacensības iedalās:
 - a) individuālās;
 - b) komandu,
 - c) individuālās un komandu;
2. Sacensību raksturs tiek noteikts sacensību nolikumā (turpmāk Nolikums) katrā atsevišķā gadījumā (Pielikums Nr. 1).
3. Individuālās sacensībās tiek noteikti tikai individuālie rezultāti un dalībnieka vieta savā svara kategorijā.
4. Komandu sacensībās komandas satiekas viena ar otru, un pēc šo cīņu rezultātiem tiek noteikta komandas vieta.
5. Individuālās un komandu sacensībās tiek noteiktas dalībnieku individuālās vietas, bet komandas vieta tiek noteikta atkarībā no tās dalībnieku individuālajiem rezultātiem saskaņā ar Nolikumu.

2. pants. Sacensību rīkošanas sistēmas un veidi

1. Rīkojot sacensības dalībnieki uzstājas vienā grupā (sistēma bez iedalījuma apakšgrupās) vai arī lozējot tiek iedalīti vairākās apakšgrupās (sistēma ar iedalījumu apakšgrupās). Pēdējā gadījumā papildus jābūt norādītam principam, pēc kura uzvarējušie atlēti pāriet nākamajā sacensību pakāpē, bet citi izstājas.
2. Sacensības var tikt rīkotas pēc vienas no divām sistēmām:
 - a) riņķa, kad katrs dalībnieks tiek ar visiem dalībniekiem;
 - b) ar dalībnieku izstāšanās, kuri ieguvuši Nolikumā noteikto daudzumu zaudējumu.
3. Cīņu starp dalībniekiem (komandām) kārtību nosaka lozējot un pēc sacensību rīkošanas izvēlētās sistēmas un veida.
4. Lozēšana tiek veikta «ar roku» svēršanās laikā. Pasauls kausa etapos - «akla». Pasauls čempionātā «aklajā», sadalot pagājušā gada Pasauls čempionāta finālistus.
5. Sacensību rīkošanas sistēmai un veidam jābūt norādītiem Nolikumā. Oficiālās FIAS sacensības tiek rīkotas pēc olimpiskās sistēmas.

II.SADAĻA. SACENSĪBU DALĪBNIKI

3.pants. Dalībnieku vecuma grupas

FIAS sacensību dalībnieki iedalās sekojošās vecuma grupās:

Grupa	Vīrieši un Sievietes
Pusaudži jaunākā vecuma	11-12 gadi
Pusaudži vecākā vecuma	13-14 gadi
Kadeti	15-16 gadi
Jaunieši	17-18 gadi
Juniori	19-20 gadi
Pieaugušie	18 un vecāki
Meistari	35-39, 40-44, 45-49, 50-54, 55-59, 60-65, vecāki par 65

Dalībnieka piederība vecuma grupai tiek noteikta pēc dzimšanas gada, nevis pēc datuma. Dalībnieka dzimšanas gadam jābūt norādītam Nolikumā.

4. pants. Dalībnieku pielaišana sacensībām

1. Dalībnieku pielaišanas sacensībām noteikumi, viņu sportiskā pieredze, kvalifikācija un vecums, kā arī reģistrācijas komisijai iesniedzamo dokumentu saraksts tiek atrunāts Nolikumā. Starptautisko sacensību dalībniekiem, kas iekļauti Starptautiskās SAMBO Federācijas (FIAS) kalendārā, ir jābūt dalībnieka starptautiskajai licencei.
2. Par dalībnieku pielaidi lemj reģistrācijas komisija. Reģistrācijas komisijas sastāvā ietilpst FIAS pārstāvis, organizācijas komitejas pārstāvis, galvenais sekretārs, un komisijas locekļi, kuri pārbauda dalībniekupieteikumus un dokumentus.
3. Dalībnieku pielaišana tiek īstenota saskaņā ar Nolikumu. Tomēr tiek atļauts pieņemt šīs vecuma grupas sportistus, kas piedalās sacensībās un kuriem ir tuvākais mazākais dzimšanas gads, ar noteikumu, ka vecāki ir devuši rakstisku atļauju. Sportistiem, kas sasnieguši 18 vecumu, ir tiesības uzstāties junioru un pieaugušo sacensībās ar noteikumu, ka dalībnieks dod parakstu.
4. Sportistiem jābūt speciālai apdrošināšanai par summu ne mazāku par 10000 ASV dolāriem.

5. pants. Svara kategorijas

Sacensību dalībnieki tiek iedalīti sekojošās svara kategorijās:

Pusaudži, jaunākā vec. (11-12 gadi)		Pusaudži, vecākā vec. (13-14 gadi)		Kadeti (15-16 gadi)		Jaunieši (17-18 gadi)		Juniori (19-20 gadi)			Pieaugušie (18 un vecāki)			Meistari (35 un vecāki)	
zēni	Meit.	zēni	Meit.	Jaun.	Meit.	Jaun.	Meit.	Jaun.	Meit.	jaun/C/ss	Vīr.	Siev.	Vīr./C/s	Vīr.	Siev.
31	26	35	34	42	38	48	40	48	44	-	-	-	-	-	-
34	29	38	37	46	41	52	44	52	48	52	52	48	52	-	-
38	34	42	40	50	44	56	48	57	52	57	57	52	57	-	-
42	37	46	43	55	48	60	52	62	56	62	62	56	62	62	56
46	40	50	47	60	52	65	56	68	60	68	68	60	68	68	60
50	43	54	51	66	56	70	60	74	64	74	74	64	74	74	64
55	47	59	55	72	60	75	65	82	68	82	82	68	82	82	68
60	51	65	59	78	65	81	70	90	72	90	90	72	90	90	72
65	55	71	65	84	70	87	75	100	80	100	100	80	100	100	80
+65	+55	+71	+65	+84	+70	+87	+75	+100	+80	+100	+100	+80	+100	+100	+80

*C/S – cīņas SAMBO.

Junioru un pieaugušo grupā (vīrieši un sievietes) sacensības var tikt rīkotas par absolūtā čempiona nosaukumu bez dalībnieku iedalījuma svara kategorijās. Šādu sacensību dalībnieku minimālais svars tiek norādīts Nolikumā.

6. pants. Dalībnieku svēršana

1. Svēršanas procedūrai ir mērķis noskaidrot dalībnieka svara atbilstību vienai no svara kategorijas robežām. Dalībniekam ir tiesības cīnīties šajās sacensībās tikai vienā svara kategorijā.
2. Sacensību dalībnieku svēršanas kārtība un laiks tiek norādīti Nolikumā. Sportists, kas nokavējis vai nav ieradies uz svēršanu, netiek pielaiests pie sacensībām.
1 stundu pirms svēršanās sākuma, dalībniekiem ir tiesības veikt kontroles svēršanas mēģinājumus uz svariem, uz kuriem tiks veikta oficiāla svēršana.
Svēršana tiek veikta tikai vienu reizi, sacensību dienas priekšvakarā un ilgsts 1 stundu.
Izņēmuma gadījumos, pēc sacensību galvenā tiesneša un FIAS pārstāvja lēmuma, svēršana var tikt veikta sacensību dienā, un tai jābūt pabeigtai ne vēlāk kā 2 stundas pirms sacensību sākuma.
Svēršanai atļauts izmantot vairākus svarus, turklāt vienas svaru kategorijas dalībniekiem jāsveras uz vieniem un tiem pašiem svariem.
3. Svēršanu veic tiesnešu brigāde, kuru nozīmē galvenais tiesnesis, kurā ietilpst galvenā tiesneša vietnieks, sacensību sekretariāta pārstāvis un divi tiesneši. Svēršanas procedūras veikšanas laikā nepieciešama ārsta piedalīšanās. Visiem tiesnešiem jābūt tiesnešu formās, ārstam – medicīnas halātā. Visiem tiesnešu brigādes locekļiem uz svēršanu jābūt viena dzimuma ar sportistiem (vīriešiem tikai vīrieši, sievietēm tikai sievietes).
4. Pirms svēršanās visi dalībnieki iziet medicīnisko apskati pie sacensību ārsta.

Dalībnieki tiek svērti speciālā istabā puskailli sporta apakšveļā: vīrieši – apakšbiksēs, sievietes – apakšbiksēs un krūšturī. Svēršana bez drēbēm nav pieļaujama.

5. Svēršanas laikā dalībniekam jāuzrāda valsts, kuru viņš pārstāv, pilsoņa pase un aizpildīta anketa. Pārējie dokumenti (dalībnieka licence, apdrošināšana, medicīniskās kontroles karte) tiek iesniegti reģistrācijas komisijā, pēc kuras rezultātiem tiek sastādīts svēršanas protokols katrai svaru kategorijai.

6. Svēršanas rezultāti iek ierakstīti protokolā (Pielikumi 6.1, 6.2), kuru paraksta visi tiesnešu brīgādes locekļi.

7. Dalībniekam ir tiesības cīnīties tikai tajā svara kategorijā, kura atbilst viņa faktiskajam svaram, kas uzrādīts oficiālajā svēršanā.

7.pants. Dalībnieku pienākumi un tiesības

1. Dalībniekam ir pienākums:

a) Stingri ievērot sacensību Noteikumus, Nolikumu;

b) Izpildīt tiesnešu prasības;

c) nekavējoties ierasties uz paklāja pēc tiesnešu kolēģijas izsaukuma;

d) ja kādu iemeslu dēļ dalībnieks nespēj turpināt sacensības, viņam nekavējoties par to jāpaziņo tiesnešu kolēģijai;

e) apmainīties ar pretinieku ar rokas spiedienu pirms cīņas un pēc tās;

f) būr korektam attiecībā pret visiem dalībniekiem, tiesnešiem, personām, kas vada un apkalpo sacensības, kā arī attiecībā pret skatītājiem;

g) uzstāties noskūtām (vai ar īsu bārdiņu), ar īsi apgrieztiem nagiem, SAMBO formā, kas atbilst FIAS Reglamentam;

h) cieši sasiet garus matus stingrā bizē vai «astē» garumā ne vairāk kā 20 cm.

2. Dalībniekam ir tiesības:

a) Griezties pie tiesnešiem ar savas komandas pārstāvja starpniecību; individuālo sacensību norises laikā (ja nav pārstāvja) griezties pa tiešo pie galvenā tiesneša;

b) stundu pirms svēršanās sākuma izdarīt sava svara kontroles svēršanos uz sacensību oficiālajiem svāriem;

c) savlaicīgi saņemt nepieciešamo informāciju: par sacensību gaitu, sacensību Programmu, izmaiņas sacensību Programmā, kārtējā apļa pārusastāvucīņu rezultātus u.t.t.;

d) izmantot vienas cīņas laikā 2 minūtes medicīniskās palīdzības saņemšanai.

e) griezties pie arbitra, ar lūgumu apturēt cīņu (tikai medicīniskās palīdzības saņemšanas nepieciešamības vai formas savešanas kārtībā gadījumā).

8.pants. Dalībnieka forma

1. Dalībnieka forma: SAMBO jaka, SAMBO apavi, SAMBO šorti. Turklāt, dalībniecēm – balts T-krekls.

SAMBO jaka īpaša piegriezuma sarkanā un zilā krāsā un josta pie tās tiek izgatavotas no kokvilnas auduma. Jakas piedurknei jāsniedzas līdz rokas plaukstai, piedurknes platumam jānodrošina visā tās garumā atstarpi starp roku un audumu ne mazāku par 10 cm. Jostas izvēršanai uz vidukļa līnijas tiek izdarīti divi iegriezumi 5 cm attālumā pirms un pēc sānu šuves. Jostai jābūt ievērtai šajos izgriezumos, divas reizes aptītai ap ķermeni un cieši tam piegulēt un priekšpusē sasietai mezglā, kas sastiprina abus tās vijumus. Jakas malām jābūt zemākām par vidukļa līniju par 25-30 cm, sasieta jostas galu garums nedrīkst pārsniegt jakas malas garumu.

SAMBO apavi sarkanā, zilā un kombinētā (sarkani – zilā) krāsā tiek izgatavoti no mīksta ādas vai sintētiska auduma un tie ir apavi ar mīkstu zoli, bez cietu daļu izcīļņiem. Visas šuves ir vērstas uz iekšpusi. Potītes un pēda lielā pirksta locītavas rajonā tiek aizsargāti ar ieliktniem, kuru virspuse ir pārklāta ar ādu.

SAMBO šorti tiek izgatavoti no vilnas, pusvilnas vai sintētiskas trikotāžas sarkanā un zilā krāsā. Augšpusē tie sniedzas līdz vidukļa līnijai, bet to apakšmalai ir jānosiedz augšstilba augšējo trešdaļu.

Visās oficiālajās sacensībās atļauta SAMBO formas izmantošana saskaņā ar šo Noteikumu un FIAS sporta Reglamenta noteiktajām prasībām.

3. Sacensību dalībnieki iziet atklāšanas, slēgšanas un apbalvošanas parādē sarkanas krāsas SAMBO formā.
4. Dalībniekam cīņas laikā ir aizliegts valkāt cietus priekšmetus.
5. Locītavi traumu profilaktikas nolūkā ir atļauts lietot pārsējus un teipus. Ķermeņa atklātajās vietās (piemēram, ceļu locītavā) pārsējam vai teipam pa virsu nepieciešams uzlikt elastīgu ceļu sargu formas krāsā (sarkanā vai zilā krāsā).

9.pants. Komandu pārstāvji, treneri un kapteiņi

1. Kā starpnieks starp tiesnešu kolēģiju un dalībniekiem, kurus izvirza šī organizācija, ir komandas pārstāvis (vadītājs). Ja komandai nav speciāla pārstāvja, tā pienākumus pilda komandas treneris vai kapteinis.
 2. Pārstāvis ir atbildīgs par komandas dalībnieku disciplīnu un nodrošina to savlaicīgu ierašanos sacensībās.
 3. Pārstāvis piedalās lozēšanā, piedalās tiesnešu kolēģijas apspriedēs, ja tās tiek veiktas kopīgi ar pārstāvjiem.
 4. Pārstāvim ir tiesības iesniegt galvenajam tiesnesim rakstisku protestu (39.p.), kas pamatots ar norādi uz Noteikumu pantu un punktu.
 5. Komandas pārstāvim, trenerim un kapteinim ir aizliegts iejaukties tiesnešu un personu, kas rīko sacensības, darbībās.
 6. Pārstāvim sacensību laikā jāatrodas vietā, kas speciāli paredzēta pārstāvjiem.
 7. Komandas pārstāvis nevar būt vienlaicīgi arī šo sacensību tiesnesis.
 8. Par uzvedības noteikumu pārkāpumu pārstāvis var tikt izraidīts no sacensību vietas, bet sportists saņemt vēl vienu brīdinājumu.
 9. Sacensību laikā trenerim ir tiesības sekundēt cīņu, atrodoties speciāli šim nolūkam paredzētā vietā pie paklāja, nepametot to cīņas laikā un neiejaucoties tiesnešu darbā.
- Sacensību laikā, trenerim ir jābūt ģērbtam sporta kostīmā. Atrasties zālē ar galvas segu treneriem un pārstāvjiem ir aizliegts.

III. SADAĻA. TIESNEŠU KOLĒGIJA

10.pants. Tiesnešu kolēģijas sastāvs

1. Sacensību tiesnešu kolēģijas sastāvu apstiprina FIAS tiesnešu komisijas Priekšsēdētājs.
 2. Sacensību tiesnešu kolēģijā ietilpst:
 - Kolēģijas vadība – galvenais tiesnesis, galvenā tiesneša vietnieks, sekretariāta grupa;
 - tiesneši – paklāju vadītāji, arbitri, sānu tiesneši.
 3. Nacionālā SAMBO federācija, kas rīko sacensības, nodrošina palīgpersonālu: formas kontroles tiesneši, sekundometri, tehniskie sekretāri, informatori, video – atkārtojumu sistēmas operatori, komentētāji, ārsti, komendants u.c. (tiesnešu un palīgpersonāla nepieciešamā daudzuma aprēķins norādīts Pielikumā 7).
 4. Cīņas tiesāšanu veic neitrāla tiesnešu brigāde, kuru pārstāv trīs dažādas valstis šādā sastāvā: paklāja vadītājs, arbitrs, sānu tiesnesis.
- Katrs no viņiem pieņem lēmumu darbību novērtēšanā pastāvīgi un izskatot protestus un strīdus momentus viņiem ir pienākums argumentēt savas darbības saskaņā ar atbilstošiem Nolikuma noteikumiem.
5. Tiesnesim ir jābūt tiesneša formai, tiesneša biļetei, Sacensību noteikumiem un svilpei.
- Tiesneša forma sastāv no FIAS apstiprinātiem baltas krāsas krekla ar dažādas krāsas piedurknēm (labā piedurkne – sarkana, kreisā – zila), baltām biksēm, zeķēm un sporta apaviem. Uz krūtīm kreisajā pusē – atbilstošas kategorijas tiesneša emblēma. Tiesnesis var izmantot tikai baltas krāsas bikšu siksnu. Priekšmetu atrašanās uz siksnas (jostas) aizliegta. Atsevišķos gadījumos FIAS Izpildkomitejai ir tiesības mainīt tiesnešu formas krāsu.

11. pants. Galvenais tiesnesis

1. Galvenais tiesnesis vada sacensības un atbild par to novadīšanu atbilstoši šiem Noteikumiem un Nolikumam atbilstošas Federācijas un organizācijas priekšā, kura rīko sacensības.
2. Galvenajam tiesnesim ir pienākums:
 - a) Kopīgi ar FIAS sporta direktoru (vai personu, kas pārstāv FIAS sporta departamentu), ārstu un organizācijas pārstāvi, kas rīko sacensības, pārbaudīt telpu, aprīkojuma, inventāra gatavību sacensībām vai tieatbilst šo Noteikumu prasībām, sastādīt sacensību rīkošanas vietas pieņemšanas aktu (Pielikums 8), kā arī pārliecināties par nepieciešamās dokumentācijas esamību;
 - b) nozīmēt tiesnešu brigādes svēršanai;
 - c) organizēt dalībnieku lozēšanu;
 - d) apstiprināt sacensību gaitas grafiku;
 - e) nozīmēt savus vietniekus un tiesnešus katram paklājam;
 - f) novadīt tiesnešu kolēģijas sapulci iepriekšējā dienā pirms pirmās sacensību dienas, pirms sacensību sākuma (lai paziņotu Programmu un tiesnešu kolēģijas darba kārtību), kā arī tajos gadījumos, kad tas nepieciešams sacensību gaitā;
 - g) savlaicīgi lemt par protestiem, kas saņemti no komandu pārstāvjiem atbilstoši 39.p.;
 - h) apstiprināt fināla pāru sastāvu un nozīmēt tiesnešu brigādes to novadīšanai;
 - i) sniegt galīgo vērtējumu katra tiesnešu kolēģijas locekļa darbam (pamatojoties uz protokoliem (Pielikums 9), kurus iesniedz Galvenā tiesneša vietnieks)simts ballu skalāPielikums 10;
 - κ) 3 dienu laikā nodot atskaiti (Pielikums 11) organizācijai, kura rīko sacensības, elektroniskā un papīra formātā.
3. Galvenajam tiesnesim ir tiesības:
 - a) pārtraukt cīņu, paziņot par pārtraukumu vai izbeigt sacensības force-majore apstākļu gadījumā, kas traucē normāli novadīt sacensības;
 - b) izdarīt izmaiņas Programmā un sacensību gaitas grafikā, ja ir radusies galēja nepieciešamība pēc tā;
 - c) izmainīt tiesnešu funkcijas sacensību gaitā;
 - d) atstādināt tiesnešus, kuri pieļāvuši rupjas kļūdas vai netika galā ar viņiem uzticēto pienākumu pildīšanu, atzīmējot to atskaitē un paziņojot par toatbilstošas Federācijas tiesnešu kolēģijai;
 - e) izteikt brīdinājumu (vai atstādināt no pienākumu pildīšanas) komandu pārstāvjiem, treneriem un kapteiņiem, kas pieļāvuši rupjību un iesaistījušies strīdā ar tiesnešiem;
 - f) izmainīt tikšanās secību vai kārtību, ja pēc tā radusies nepieciešamība.
4. Galvenajam tiesnesim nav tiesību atstādināt vai nomainīt tiesnešus cīņas laikā.
5. Dalībniekiem, tiesnešiem, komandu pārstāvjiem un treneriem ir obligāti jāizpilda galvenā tiesneša rīkojumi.
6. Pēc galvenā tiesneša rīkojuma viņa funkcijas var pildīt viņa vietnieks.

12. pants. Galvenā tiesneša vietnieks

1. Galvenā tiesneša vietnieks piedalās sacensību vadīšanā. Galvenā tiesneša vietnieku skaits ir atkarīgs no paklāju daudzuma, uz kuriem tiek rīkotas sacensības.
Galvenā tiesneša vietnieks tiesājot cīņu atrodas pie speciāla galda un novēro uz paklāja notiekošo un tiesnešu brigādes darbu. Uz viņa galda atrodas monitors videopārskatam.
2. Galvenā tiesneša vietnieks:
 - a) komplektē tiesnešu brigādes cīņām uz viņa pārraudzībā esošajiem paklājiem un kontrolē viņu darbību;
 - b) veic pasākumus lai nepieļautu, bet nepieciešamības gadījumā arī labotu tiesnešu pieļautās kļūdas;
 - c) piedalās jautājuma lemsnā par nepieciešamību izteikt trešo brīdinājumu;
 - d) sniedz vērtējumu katra viņa pārraudzībā esošā paklāja tiesnešu kolēģijas locekļa darbam (Pielikums 9),simts ballu skalā, ar turpmāku tiesnešu darba vērtējuma protokolu nodošanu Galvenajam tiesnesim;
 - e) var rekomendēt Galvenajam tiesnesim atstādināt tiesnešus, kuri pieļāvuši rupjas kļūdas vai netika galā ar viņiem uzticēto pienākumu pildīšanu;

f) ir tiesības aizturēt tehniskās darbības vai cīņas rezultāta vērtējuma paziņošanu, ja tiesnešu viedokļi nesakrīt, kā arī, ja viņš nepiekrīt viņu lēmumam, papildus apspriešanai un galīgā lēmuma izspriešanai;

g) pēc Galvenā tiesneša rīkojuma var sacensībās pildīt viņa funkcijas.

3. Ja Galvenā tiesneša vietnieks netiek galā ar viņam uzticētajiem pienākumiem, vai objektīvu iemeslu dēļ nevar pildīt savus pienākumus, tad ar Galvenā tiesneša lēmumu, vakantajā Galvenā tiesneša vietnieka amatā tiek iecelts viens no sacensību tiesnešiem, kuru nozīmēja FIAS tiesnešu komisijas Priekšsēdētājs.

13.pants. Galvenais sekretārs un galvenā sekretāra vietnieks

1. Galvenais sekretārs vada sacensību sekretariāta darbu:

a) ietilpst reģistrācijas komisijā;

b) veic lozēšanu;

c) sastāda sacensību Programmu un gaitas grafiku;

d) raksta sacensību protokolus;

e) sastāda sportistu tikšanās kārtību apļos;

f) kontrolē cīņu protokolu noformēšanu;

g) noformē galvenā tiesneša rīkojumus un lēmumus;

h) iesniedz galvenajam tiesnesim sacensību rezultātus apstiprināšanai un galā atskaitei nepieciešamos datus;

i) ar galvenā tiesneša atļauju sniedz pārstāvjiem, komentātoriem un žurnālistiem ziņas.

2. Galvenā sekretāra vietnieks vada sacensību rīkošanas operāciju sistēmu un nepieciešamības gadījumā var pildīt galvenā sekretāra funkcijas.

14.pants. Paklāja vadītājs

1. Paklāja vadītājs tiesājot cīņu atrodas pie tiesnešu galda un vada tiesnešu brigādes darbu.

2. Paklāja vadītājs:

a) sniedz savu vērtējumu sportistu darbībām un situācijām, pavadot to ar noteiktiem žestiem (Pielikums 12);

b) ja rodas nepieciešamība vai būtiski atšķiras tiesnešu trijnieka viedoklis aptur cīņu strīdus situācijas apspriešanai;

c) pēc otra brīdinājuma paziņošanas dalībniekam (dalībniekiem) saskaņo ar galvenā tiesneša vietnieku trešā brīdinājuma paziņošanas nepieciešamību(29.p.).

15.pants. Arbitrs

1. Arbitrs, atrodoties uz paklāja un izmantojot tiesnešu signalizācijas līdzekļus (svilpi, terminus un žestus

- Pielikums 12), vada cīņas gaitu, vērtē sportistu paņēmienus, darbības un stāvokļus, seko tam, lai cīņa noritētu stingri atbilstoši Noteikumiem.

2. Arbitrs:

a) piedalās sportistu priekšā stādīšanā;

b) ar svilpes sigālu paziņo par cīņas sākumu un tās atjaunošanu pēc cīņas pārtraukuma;

c) pārtrauc cīņu:

– ja sportisti atrodas stāvoklī «ārpus paklāja» (35.p.),

– ja guļus stāvoklī sportisti nav pietiekami aktīvi un neveic reālus mēģinājumus veikt jebkādas tehniskas darbības,

– ja vienam no sportistiem nepieciešama medicīniskā palīdzība, turklāt arbitrs ar žestu demonstrē «ārsta laika skaitīšana»,

– ja nepieciešams savest kārtībā dalībnieka formas tērpu,

– ja sportists pārkāpis Noteikumus vai izdara aizliegtu paņēmieni un viņam nepieciešams izteikt piezīmi vai brīdinājumu (izņemot šī panta 3.pkt. gadījumu),

– pēc paklāja vadītāja prasības,

– pēc sānu tiesneša prasības, ja arbitrs to tajā brīdī uzskata par iespējamu,

– pēc dalībnieka lūguma, ja arbitrs to tajā brīdī uzskata par iespējamu,

- ja viņam nepieciešama konsultācija gadījumos, kas nav paredzēti Noteikumos;
- d) aptur cīņu pirms termiņa:
- ieraugot signālu par guļus stāvoklī esošā sportista padošanos,
 - ja vērtējumu «tīrs metiens» dod divi tiesneši no tiesnešu trijnieka,
 - viena no pretiniekiem uzvaras gadījumā ar 8 punktu pārākumu (acīmredzams pārākums),
 - ja tiek pieņemts lēmums par sportista noņemšanu no cīņas vai viņa diskvalifikāciju;
- e) pēc tablo (gonga) signāla ar svilpes sigālu paziņo par cīņas beigām un demonstrē ar atbilstošu žestu;
- f) piedalās lēmuma pieņemšanā par nepieciešamību izteikt dalībniekam (dalībniekiem), kuram ir divi brīdinājumi, trešo brīdinājumu (32.p.);
- g) paziņojot cīņas rezultātu, paņemot abus dalībniekus paklāja vidū aiz rokām, paceļ uzvarētāja roku.
3. Ja guļus stāvoklī aizsargājošais sportists pielieto aizliegtu paņēmieni, arbitrs, neapturot cīņu, pieprasa viņam izbeigt aizliegtā paņēmieni veikšanu un izsaka viņam brīdinājumu. Nepakļaušanās gadījumā arbitrs pārtrauc cīņu, izsaka otro brīdinājumu par aizliegtā paņēmiena pielietošanu un ar galvenā tiesneša vietnieka lēmumu noņem sportistu no cīņas (32.p.l.pkt., a).
4. Kā tikai viens no sportistiem paņemts noturēšanai, arbitram skaļi jāpaziņo: «**Skaitu noturēšanu!**»
- Un izpildīt žestu «noturēšana». Pēc 20 sekundēm jāpaziņo: «**Noturēšana ieskaitīta!**» un ar atbilstošu žestu jāparāda izpildītā noturējuma vērtējumu.
- Ja noturēšanas laikā noturāmais ieņems stāvokli uz krūtīm, vēdera vai sēžas, kuras laikā leņķis starp viņa muguru lāpstiņu līmenī un paklāja virsmu kļūs lielāks par 90 grādiem, vai atspiedīs pretinieka ķermeni no sava ķermeņa (23.p., IV, 3.pkt.), ja viņi abi izrādīsies stāvoklī «ārpus paklāja», (sk. 32.p.), arbitram jāpaziņo: «**Noturēšanu neskaitīt!**», pavadot to ar atbilstošu žestu.
- Ja uzbrucējs noturēšanas laikā pāriet uz sāpju paņēmieni, tad arbitrs paziņo: «**Noturēšanu neskaitīt!**», pavadot to ar atbilstošu žestu, un atver sāpju paņēmiena laiku.
5. Kā tikai viens no sportistiem sācis veikt sāpju paņēmieni, arbitram skaļi jāpaziņo: «**Skaitīt sāpju laiku!**», pavadot to ar atbilstošu žestu. Ja sportists, attiecībā pret kuru veikts uzbrukums, fiksē pretinieku noturēšanas stāvoklī, tad arbitrs, nepārtraucot sāpju paņēmiena laiku, atver noturēšanas laiku, pavadot to ar atbilstošu žestu.
- Sāpju paņēmiena veikšanai tiek dota 1 minūte. Pēc šī laika beigām arbitram jāpārtrauc cīņa ar svilpi, paziņojot: «**Sāpju neskaitīt!**», un atjaunot to stāvus pozīcijā paklāja centrā.
- Ja sportists, kas veic sāpju paņēmieni, līdz tam atvēlētā laika beigām pāriet uz noturēšanu vai uz citām tehniskām darbībām guļus stāvoklī vai jau sportists, kas aizstāvas, izvairās no sāpju paņēmiena un uzbrūk, tad sāpju paņēmiena laika atskaite tiek pārtraukta, bet cīņa turpinās.
- Kārtējam sāpju paņēmienam, kuru uzsācis viens no sportistiem, atkal tiek atvēlēta 1 minūte.
6. Ja cīņas laikā nav tehnisku darbību, arbitram pēc 1 minūtes jāstāda vienu no sportistiem (izteikt piezīmi), pēc 2 minūtēm – izteikt brīdinājumu sportistam, kurš, pēc viņa domām, ir mazāk aktīvs.

16.pants. Sānu tiesnesis

1. Sānu tiesnesis atrodas platformas tuvumā (ja nav platformas, tad paklāja tuvumā) pretim paklāja vadītāja galdam. Sānu tiesnesis cīņas laikā nedrīkst pamest savu darba vietu izņemot gadījumus, kad jāpavada atlēts (26.p., 3.pkt.) un pēc paklāja vadītāja uzaicinājuma.
2. Sānu tiesnesis patstāvīgi vērtē sportistu darbības, signalizējot par saviem vērtējumiem ar noteiktiek žestiem (Pielikums 12), piedalās lēmuma pieņemšanā par nepieciešamību izteikt dalībniekam (dalībniekiem), kuram ir divi brīdinājumi, trešo brīdinājumu (30.p.).
3. Visos gadījumos, kad pēc viņa domām cīņa jāpārtrauc, sānu tiesnesis pieceļas no savas vietas, piesaistot arbitra uzmanību, un norāda viņam uz vienu vai otru cīņas momentu.

17.pants. Tehniskais sekretārs

1. Tehniskais sekretārs atrodas pie paklāja vadītāja galda un cīņas gaitā pilda tiesnešu protokolu (Pielikums 13). Pēc cīņas beigām viņš ieraksta punktu summu un cīņas laiku, nodod tiesnešu protokolu sacensību sekretāram.
2. Sportistu paņēmieni vērtējums to izpildes kārtībā tiek ierakstīts protokolā ar cipariem 1, 2 vai 4. Vērtējumu par noturēšanu apvelk ar aplīti.

Cīņu paņēmieni vērtējumu pieraksts jāveic tādā veidā, lai vienmēr varētu noteikt, kāds vērtējums ir pēdējais. Piemēram, pēc katras tehniskās darbības, izņemot pēdējo, tiek likta zīme + (plus).

Piezīmes tiek apzīmētas ar burtu «O». Ja sportistam izteikts pirmais (otrais) brīdinājums, tā pretiniekam tiek ieskaitīts 1, (2) – šim vērtējumam jābūt ierakstītam □ (rāmītī).

Cīņas pabeigšana pirms termiņa tiek ierakstīta ar zīmi «X» ar paskaidrojumu «metiens» vai «sāpju paņēmieni», ar laika norādi.

Par cīņas pirms termiņa pabeigšanu tiek uzskatīts:

- Tīra uzvara;
- Dalībnieka (dalībnieku) noņemšana no cīņas par kārtējo Noteikumu pārkāpumu saskaņā ar **29.p.6.pkt.**;
- Dalībnieka (dalībnieku) noņemšana cīņas gaitā no sacensībām saskaņā ar **29.p. 7., 8.pkt.**;
- Dalībnieka (dalībnieku) neierašanās uz cīņu.

Ja cīņa tiek pabeigta pirms termiņa protokolā tiek fiksēts tās tīrais laiks. Kreisajā pusē no dalībnieka uzvārda tiek ierakstīts laiks, kas patērēts sniedzot viņam medicīnisko palīdzību.

Nosakot cīņas rezultātu atbilstošās protokola ailēs tiek ierakstīta tehnisko punktu summa un pretinieka brīdinājuma punkti, kurus guvis katrs sportists, un pozitīvie punkti atbilstoši Pielikumam 14. Uzvarētāja uzvārds tiek apvilktis, uzvarētā uzvārds tiek nosvītrots.

Veikt citus pierakstus protokolā aizliegts.

18. pants. Elektroniskā tablo operators

Operators atrodas pie paklāja vadītāja galda, un ieraksta elektroniskajā tablo informāciju par cīņu:

- Cīņas tīrais laiks;
- Tehnisko darbību novērtējums cīņā pēc tam, kad tiesnešu trijnieks izteicis savu lēmumu;
- Elektroniskais sekunžu mērītājs noturēšanas vai sāpju paņēmiena laika atskaitēi;
- Kopējais sportista atrašanās laiks pie ārsta;
- Sportista nokavētais laiks pēc pirmā izsaukuma uz paklāja;
- Uzvarētāja vārds.

19. pants. Hronometrists

1. Hronometrists atrodas pie paklāja vadītāja galda. Viņš dublē tablo operatora darbību, nedarbošanās gadījumā:

- Veic cīņas, noturēšanas un sāpju paņēmieni laika atskaitē;
- Fiksē ar hronometru dalībnieka izešanas uz paklāja nokavēšanu pēc pirmā izsaukuma;
- Ja nav elektroniskās sistēmas, ar gonga sigālu paziņo par cīņas beigām;
- Ar roku aizpilda tablo.

2. Cīņas pārtraukumā hronometrists pēc arbitra svilpes vai paklāja vadītāja norādījuma aptur hronometru un atkal to palaiž pēc arbitra svilpes, veicot tīra cīņas laika atskaitē.

Ja cīņa tiek pārtraukta sportista traumas dēļ, hronometrists aptur galveno hronometru un pēc arbitra signāla «ārsta laiks» ieslēdz papildus hronometru, veicot medicīniskās palīdzības sniegšanas laika atskaitē.

3. Kā tikai arbitrs cīņas laikā paziņos: «**Skaitīt noturēšanu!**» - hronometrists ieslēdz papildus hronometru, veicot noturēšanas laika atskaitē.

4. Kā tikai arbitrs cīņas laikā paziņos: «**Skaitīt sāpju paņēmiena laiku!**» - hronometrists ieslēdz papildus hronometru, veicot sāpju paņēmiena laika atskaitē.

20. pants. Diktors

Diktors paziņo Programmu un sacensību rīkošanas kārtību, nosauc nākamās cīņas dalībniekus un paziņo katras cīņas rezultātu.

Diktors informāciju paziņo angļu valodā un valsts, kurā notiek sacensības, valodā.

21. pants. Dalībnieku formas kontroles tiesnesis

1. Formas kontroles tiesnesim ir pienākums:

a) pirms sacensību sākuma pārbaudīt tās dienas sacensību dalībnieku klātesamību un viņu formas atbilstību šo Noteikumu prasībām;

- b) iepazīstināt dalībniekus ar Programmu un sacensību gaitas grafiku;
- c) brīdināt dalībniekus par to izešanas uz paklāja kārtību;
- d) paziņot galvenajam tiesnesim vai galvenā tiesneša palīgam par dalībnieku neierašanos un noņemšanu no sacensībām;
- e) novērtēt treneru formu, kuri iznāk hronometrēt sportistus (sporta kostīma, sporta apavu esamību, galvas segas un virsdrēbju neesamību);
- f) pārbaudīt dalībnieku formu ar speciālu ierīci.

22. pants. Sacensību ārsts

1. Sacensību ārsts ietilpst palīgpersonāla skaitā un īsteno savu darbību sacensībās saskaņā ar FIAS Sporta Reglamentu.
2. Sacensību ārsts:
 - a) Pārbauda pieteikumu noformēšanas pareizību, vai tajās ir ārsta vīza par dalībnieku pielaišanu sacensībām;
 - b) piedalās svēšanā, veic dalībnieku ārējo apskati;
 - c) seko tam, lai tiktu ievērotas sanitāri – higiēniskās prasības sacensību rīkošanas vietās;
 - d) veic dalībnieku novērošanu sacensību procesā;
 - e) tieši uz paklāja sniedz medicīnisko palīdzību sportistiem, sniedz atzinumu par viņu spēju vai nespēju turpināt cīņu vai sacensības, nekavējoties par to ziņo sacensību galvenajam tiesnesim un iesniedz sekretariātam atbilstošu izziņu;
 - f) pēc sacensību beigām sniedz atskaiti par sacensību medicīnas – sanitāro nodrošinājumu norādot saslimšanu un bojājumu gadījumus (Pielikums 15).

23. pants. Sacensību administrators

1. Sacensību administrators ir atbildīgs par sacensību vietu savlaicīgu sagatavošanu un māksliniecisko noformējumu, dalībnieku un skatītāju drošību, izvietojumu un apkalpošanu, telpas radioapraidi, kārtības uzturēšanu sacensību laikā, kā arī nodrošina visus nepieciešamos pasākumus pēc FIAS pārstāvja norādījuma.
2. Sacensību administrators atbild par speciālo sacensību rīkošanas aprīkojuma un inventāra sagatavošanu un derīgumu atbilstoši 41., 42.pantiem.

IV. SADAĻA. TIESĀŠANAS NOTEIKUMI

24. pants. Cīņas saturs

SAMBO tiek atļauts veikt uzbrukšanas un aizsardzības darbības: metienus, noturēšanas, sāpju paņēmienus un citas uzbrukšanas un aizsardzības darbības noteiktās sportistu pozīcijās.

I. Sportistu pozīcijas

1. Stāvus – pozīcija, kurā sportists pieskaras paklājam tikai ar kāju pēdām (stāv kājās, uz kājas).
2. Guļus – pozīcija, kurā sportists pieskaras paklājam ar jebkuru ķermeņa daļu, izņemot kāju pēdas. Guļus, kā arī krītot pēc metieniem vai pārejot guļus stāvoklī, atlēts var izrādīties:
 - a) Uz muguras – pozīcijā, kurā sportists pieskaras paklājam ar abām lāpstiņām vai tempā (bez apstājas) pārveļas uz muguras; pozīcijā «tilts», kurā sportists atrodas ar muguru pret paklāju un pieskaras tam tikai ar kāju pēdām un galvu;
 - b) uz sāniem – pozīcijā, kurā sportists pieskaras paklājam ar vienu lāpstiņu, bet viņa mugura lāpstiņu līmenī veido attiecībā pret paklāju leņķi līdz 90 grādiem; pozīcijā «pustilts», kurā sportists atrodas ar muguru pret paklāju un pieskaras tam ar kāju pēdām, galvu un plecu;
 - c) uz krūtīm un uz vēdera – pozīcijā, kurā sportists pieskaras paklājam ar krūtīm vai vēderu, bet viņa mugura lāpstiņu līmenī attiecībā pret paklāju veidu platu leņķi;
 - d) uz sēžas vai jostas vietas – pozīcijā, kurā sportists pieskaras paklājam ar vienu (abām) sēžas pusēm vai jostas vietu;
 - e) uz pleca – pozīcijā, kurā sportists pieskaras paklājam ar plecu locītavu vai plecu, kas piespiests ķermenim;

f) uz ceļiem (ceļa) – pozīcijā, kurā sportists pieskaras paklājam ar ceļiem (celi), turklāt viņš var sēdēt uz saviem papēžiem, neskarot ar sēžu paklāja virsmu;

g) uz rokām (rokas) – pozīcijā, kurā sportists pieskaras paklāja virsmai ar roku (rokas) plaukstām.

3. Cīņa stāvus – sportistu pretdarbība pozīcijā «stāvus».

4. Cīņa guļus – sportistu pretdarbība pozīcijā «guļus».

II. Metieni

1. Par metienu skaitās sportista tehniska darbība, kuras rezultātā pretinieks zaudē līdzsvaru un nokrīt uz paklāja, pieskaroties tam ar jebkādu ķermeņa daļu, izņemot kāju pēdas, t.i., izrādās vienā no «guļus» pozīcijām.

Pretmetiens – sportista, pret kuru veikts uzbrukums, aktīva atbildes darbība, iniciatīvas pārtveršanas rezultātā, apturot pretinieka uzbrukumu vai izmainot tā kritiena virzienu.

2. Tiek vērtēti tikai metieni, kurus veic sportists, kurš līdz metienam (līdz pretinieka krišanas sākumam) atrodas pozīcijā «stāvus», turklāt sportists, pret kuru vērsts uzbrukums, var atrasties guļus pozīcijā.

Tiek uzskatīts, ka metiens izpildīts bez kritiena, ja uzbrucējs metiena laikā (no tā sākuma un līdz pabeigšanas brīdim) saglabā savu pozīciju «stāvus».

3. Metiens tiek uzskatīts par izpildītu ar kritienu, ja metiena veikšanas procesā uzbrucējs pāriet vienā no pozīcijām «guļus» vai atspiežas uz guļošu pretinieku ar mērķi saglabāt līdzsvaru (ar roku vai kāju).

4. Jebkuri divu sportistu apgriezieni pozīcijā «guļus», kā arī metieni, kurus izpilda pozīcijā «guļus» esošs sportists, netiek vērtēti. Atkarībā no sportista, pret kuru vērsts uzbrukums, izejas pozīcijas, izdala:

a) stāvus pozīcijā esoša sportista tehnisko darbību novērtējumu, kurš pilnībā atrauj guļus pozīcijā esošu pretinieku no paklāja un veic griešanu apkārt garenvirzienā, šķērsvirzienā vai sagītālai asij (vai kombinēto griešanu) tiek vērtētas analogiski tehniskajām darbībām, kas veiktas stāvot;

b) pozīcijā «uz ceļiem» vai «uz rokām» esoša pretinieka metieni.

III. Sāpju paņēmieni

1. Par sāpju paņēmieni tiek uzskatīta pretinieka roku vai kāju fiksācija (ar rokām vai kājām) pozīcijā «guļus», kura ļauj izdarīt darbības: pārlocīšanos (svira), locītavas rotāciju (mezgls), cīpslu vai muskuļu saspiešanu (iespiešanu) un piespiežot pretinieku atzīt sakāvi.

Par sāpju paņēmiena sākumu tiek uzskatīts cīņas moments, kad uzbrūkošais fiksē pretinieka ekstremitāti ar mērķi izraisīt viņam sāpju sajūtu. Sāpju paņēmiena veikšanai tiek atvēlēta 1 minūte.

2. Sāpju paņēmienus cīņā atļauts sākt tikai tad, kad sportists, pret kuru tiek veikts uzbrukums, atrodas pozīcijā «guļus», uzbrucējs var atrasties stāvus.

3. Sāpju paņēmiena izpildīšana (uz kāju vai roku) ir jāpārtrauc, kā tikai sportists, pret kuru vērsts uzbrukums pāriet pozīcijā «stāvus».

IV. Noturēšana

1. Par noturēšanu tiek uzskatīts paņēmieni, ar kura palīdzību sportists noteiktā laika posmā piespiež pretinieku gulēt ar muguru pret paklāju, bet pats piespiežas ar ķermeni (krūtīm, sānu, muguru) pie pretinieka ķermeņa (vai pie pretinieka rokām, kas piespiestas pie ķermeņa).

2. Noturēšanas laika skaitīšana sākas no brīža, kad uzbrucējs piespiežas ar savu ķermeni (krūtīm, sānu, muguru) pie pretinieka ķermeņa un fiksē viņu pozīcijā «uz lāpstiņām».

3. Noturēšana tiek pārtraukta, ja sportists, kuru notur, pāriet pozīcijā «uz krūtīm», «uz vēdera» vai «uz sēžas» (bet ne «uz jostas vietas»), kad leņķis starp viņa muguru lāpstiņu līmenī un paklāja virsmu kļūst lielāk par 90 grādiem; ja atspiež uzbrucēju no sevis vai kad uzbrucējs pāriet pie sāpju paņēmiena veikšanas.

25. pants. Cīņas sākums un beigas

1. Dalībai cīņā sportisti tiek izsaukti uz paklāja.

2. Pirms cīņas sākuma sportists, kurš izsaukts pirmais (sarkanā formā), nostājas paklāja sarkanajā stūrī, bet viņa pretinieks (zilā formā) – zilajā stūrī. Pēc nosaukšanas sportisti pēc arbitra žesta satiekas paklāja centrā un apmainās ar rokas spiedienu.

Pēc tam viņi sper soli atpakaļ un pēc arbitra svilpes uzsāk cīņu.

3. Cīņa beidzas pēc skaņas signāla(gonga),bet nevis pēc tā dublējošā arbitra svilpes skaņas.

4. Pēc cīņas pabeigšanas sportisti ieņem tās pašas kā pirms cīņas sākuma vietas uz paklāja. Cīņas rezultāta paziņošanai arbitrs piesauc sportistus uz vidu, un iepriekš saņemot viņus pie rokas locītavas, paceļ uzvarētāja roku (Pielikums 12), pēc kā sportisti apmainās ar rokas spiedienu un pamet paklāju.

26.pants.Cīņas norise un ilgums

1. Cīņas ilgums (sākotnējās cīņas un tikšanās par medaļām) tiek noteikts:

- Pieaugušajiem un junioriem (vīrieši)–5 minūtes;
- Pieaugušajiem un juniorēm (sievietes)–4 minūtes;
- Jauniešiem un kadetiēm (jaunieši, meitenes)–4 minūtes;
- pusaudžiem (zēni, meitenes)–3 minūtes;
- veterāniem: vīrieši–4 minūtes, vīrieši vecāki par 65 gadiem- 3 minūtes, sievietes–3 minūtes. Gandarījuma

cīņu ilgums sastāda 3 minūtes.

2. Cīņas laika atskaite sākas ar arbitra pirmo svilpi. Pārtraukumu laiks netiek iesļauts tūrā (faktiskā) cīņas laikā.

Izņēmuma gadījumos atļauts iekļaut pārtraukumu laikus cīņā, bez arbitra žesta «Apturēt laiku», cīņas tūrājā laikā (izņemot pusfinālu un finālu),ja tas atrunāts sacensību Nolikumā.

3. Cīņas laikā sportistiem nav tiesību šķērsot paklāja robežu bez arbitra atļaujas.

Pēc arbitra atļaujas sportists var pamest paklāju SAMBO formas nomaiņai ar obligātu sānu tiesneša pavadījumu.

4. Vienas cīņas laika ietvaros medicīniskās palīdzības sniegšanai, sportistam tiek atvēlētas ne vairāk kā 2 minūtes kopsummā.

Cīņas laikā medicīniskā palīdzība tiek sniegta tikai atklāto ķermeņa daļu bojājumu gadījumos (brūces, nobrāzumi).

Medicīniskā palīdzība tiek sniegta tieši uz paklāja (paklāja malas). Sniedzot

medicīnisko palīdzību aizliegts formastērpa pārkāpums.

27.pants. Pārtraukums starp cīņām

Atpūtai starp cīņām ir jābūt ne mazākai par 10 minūtēm pieaugušajiem un junioriem un ne mazākai par 15 minūtēm jauniešiem, kadetiēm, pusaudžiem un veterāniem.

28.pants. Cīņas rezultāts un vērtējums

1. Par cīņas rezultātu var būt viena no sportistiem uzvara un otra zaudējums, kā arī abu zaudējums.

2. Uzvara var būt(Pielikums 14):

- a) tūra;
- b) pēc punktiem;
- c) ar minimālu pārkāpumu;
- d) abu sportistu noņemšana no cīņas vai sacensībām (diskvalifikācija)(pirms termiņa).

29.pants. Tūra uzvara

1. Tūra uzvara tiek piešķirta:

- a) par tūru metienu;
- b) padošanās signāla gadījumā sāpju paņēmienu vai noturēšanā sk. 33.p. 6.pkt.;
- c) ja vienam sportistam ir 8 punktu un vairāk pārkāpums;
- d) ja pretinieks tiek noņemts no cīņas;
- e) ja pretinieks tiek noņemts no sacensībām (diskvalifikācija).

2. Par tūru metienu tiek uzskatīts metiens bez uzbrucēja kritiena, kura rezultātā sportists, pret kuru vērstas uzbrukums, kurš atradās pozīcijā «stāvus», krīt uz muguras vai apveļas uz muguras tempā (bez apstājas) vai krīt pozīcijā «tilts».

3. Sāpju paņēmiens tiek ieskaitīts tādā gadījumā, ja viens no sportistiem padot padošanās signālu. Padošanās signāls tiek izteikts skaļi ar saucienu «Ir!» vai divreiz ar roku vai kāju piesitot pa paklāju, pa savu ķermeni vai pretinieka ķermeni. Jebkurš dalībnieka, pret kuru veikts sāpju paņēmiens, sauciens, tiek uzskatīts par padošanās sigālu (izņemot gadījumu, kas paredzēts 36.p.2.pkt.).
4. Noturēšana tiek ieskaitīta kā tīra uzvara, ja tās izpildīšanas laikā noturētais padot padošanās signālu.
5. Ja cīņas laikā viens no sportistiem iegūst par 8 (un vairāk) punktiem vairāk nekā viņa pretinieks, cīņa tiek apturēta un šim sportistam tiek piešķirta tīra uzvara.
6. Sportists no cīņas tiek noņemts ar galvenā tiesneša vietnieka lēmumu un viņa pretiniekam tiek piešķirta tīra uzvara:
 - a) ja atkārtoti tiek mēģināts izdarīt aizliegtu paņēmienu;
 - b) par neierašanos uz paklāja 2 minūšu laikā pēc pirmā izsaukuma;
 - c) gadījumā, ja sportists nav spējis iekļauties atvēlētajās 2 minūtēs medicīniskās palīdzības sniegšanai;
 - d) pēc diviem brīdinājumiem ja rodas nepieciešamība paziņot viņam par trešo brīdinājumu, ja tiesnešu trijnieks ir vienots savā viedoklī vai ja trijnieks vairākuma viedokli atbalsta galvenā tiesneša vietnieks.Šajā gadījumā uzvarētājs saņem 4, bet uzvarētais – 0 klasifikācijas punktu. Cīņa tiek uzskatīta par pabeigtu pirms termiņa un tās laiks tiek fiksēts protokolā.
7. Sportists tiek noņemts no sacensībām (diskvalificēts) ar galvenā tiesneša lēmumu pēc veselības stāvokļa, piešķirot viņa pretiniekam tīru uzvaru:
 - a) ja pēc ārsta atzinuma atlēts nevar turpināt piedalīties sacensībās slimības vai traumas dēļ, kuru viņš guvis cīņas laikā. Turklāt uzvarētājs saņem 4 klasifikācijas punktus, bet sportists, kurš noņemts no sacensībām, - 0 (klasifikācijā viņš ieņem vietu, kas atbilst viņa rezultātam noņemšanas brīdī).
8. Sportists tiek noņemts no sacensībām (diskvalificēts) ar galvenā tiesneša lēmumu par aizliegtu paņēmienu pielietošanu:
 - a) par rupju un neētisku uzvedību attiecībā pret pretinieku, dalībniekiem, tiesnešiem un skatītājiem, par atteikšanos sniegt pretiniekam roku vai par tās pasniegšanu nekorekti;
 - b) par aizliegta paņēmiena izdarīšanu, kura rezultātā pretinieks gūst traumu un pēc ārsta atzinuma nevar turpināt sacensības;
 - c) par tiesnešu maldināšanu.Turklāt sportists, kas noņemts no sacensībām, iegūst 0 kvalifikācijas punktu (kvalifikācijā viņš nesaņem ne personisku, ne komandas vietu, ne medaļu). Viņa pretinieks saņem 4 klasifikācijas punktus.

30. pants. Uzvara pēc punktiem

1. Ja pēc cīņas beigām viena sportista pārākums ir par 1 līdz 7 punktiem, tad viņam tiek piešķirta uzvara pēc punktiem. Turklāt uzvarētājs saņem 3 klasifikācijas punktus. Uzvarētais saņem 1 klasifikācijas punktu, ja cīņas pabeigšanas brīdī viņam ir piešķirti tehniskie punkti vai 0 – ja tādu nav.

31. pants. Uzvara ar minimālu pārākumu

1. Gadījumā, ja pēc cīņas beigām punktu skaits ir vienāds, tehniskā uzvara tiek piešķirta tam sportistam, kuram ir lielāks punktu skaits par tehniskajām darbībām (metieniem, noturēšanām).
2. Ja tehniskie punkti ir vienādā skaitā, uzvara tiek piešķirta tam, kurš veicis kvalitatīvākus paņēmienu, kas novērtēti ar 4 un 2 punktiem).
3. Ja visi abu sportistu darbību vērtējumi ir vienādi, uzvara tiek piešķirta tam, kas cīņas laikā pēdējais ir veicis novērtētu paņēmienu (1, 2, 4 punkti).
4. Ja cīņas beigu brīdī abiem sportistiem nav tehnisko punktu un ir vienāds brīdinājumu skaits, uzvara tiek piešķirta tam, kas guvis pēdējo vērtējumu par pretiniekam izteikto brīdinājumu. Šajā gadījumā uzvarētājs saņem 2, bet uzvarētais – 0 klasifikācijas punktu.

32. pants. Noņemšana un diskvalifikācija.

1. Sportists no cīņas tiek noņemts ar galvenā tiesneša lēmumu un viņa pretiniekam tiek piešķirta tīra uzvara:
 - a) ja atkārtoti tiek mēģināts izdarīt aizliegtu paņēmieni;
 - b) gadījumā, ja sportists nav spējis iekļauties atvēlētajās 2 minūtēs medicīniskās palīdzības sniegšanai viņam;Turklāt uzvarētājs saņem 4, bet uzvarētais – 0 klasifikācijas punktu. Cīņa tiek uzskatīta par pabeigtu pirms termiņa un tās laiks tiek fiksēts protokolā.
2. Ar galvenā tiesneša lēmumu sportists tiek noņemts no cīņas pēc diviem brīdinājumiem ja nepieciešams viņam paziņot par trešo brīdinājumu par izvairīšanos no cīņas, ja tiesnešu trijnieks ir vienots savā viedoklī vai ja trijnieks vairākuma viedokli atbalsta galvenais tiesnesis. Turklāt viņa pretiniekam tiek pirms termiņa piešķirta uzvara
3. Sportists tiek noņemts no sacensībām ar galvenā tiesneša lēmumu, ja viņš pēc ārsta atzinuma nevar turpināt cīņu slimības vai traumas dēļ, kuru viņš guvis cīņas laikā. Turklāt viņa pretinieks saņem 4 klasifikācijas punktus, bet sportists, kurš noņemts no sacensībām, - 0 (klasifikācijā viņš ieņem vietu, kas atbilst viņa rezultātam noņemšanas brīdī).
4. Sportists tiek noņemts no sacensībām ar galvenā tiesneša lēmumu (diskvalificēts):
 - a) par rupju un neētisku uzvedību attiecībā pret pretinieku, dalībniekiem, tiesnešiem un skatītājiem, par atteikšanos sniegt pretiniekam roku vai par tās pasniegšanu nekorekti;
 - b) par aizliegtu paņēmiena izdarīšanu, kura rezultātā pretinieks gūst traumu un pēc ārsta atzinuma nevar turpināt cīnīties sacensībās;
 - c) par tiesnešu maldināšanu.Turklāt sportists, kas noņemts no sacensībām, iegūst 0 kvalifikācijas punktu (kvalifikācijā viņš nesaņem ne personisku, ne komandas vietu). Viņa pretinieks saņem 4 klasifikācijas punktus.
5. Abu dalībnieku noņemšanas (diskvalifikācijas) gadījumā, viņiem ieraksta rezultātu 0:0 piešķirot abiem 0 klasifikācijas punktu. Turklāt sportisti nesaņem ne personisku, ne komandas vietu, ne madaļas.

33. pants. Paņēmieni vērtējums

1. Uzbrucēja paņēmieni, kuru veikšana nav devusi viņam tīru uzvaru, tiek vērtēti ar punktiem. Kvalitāte un, atbilstoši, metiena vērtējums ir atkarīgs no tā:
 - Kādā izejas pozīcijā uzbrucējs atradās līdz metienam;
 - Bez kritiena vai ar kritienu tika veikts metiens;
 - Kādā izejas pozīcijā uzbrucējs atradās līdz metienam;
 - Uz kādu ķermeņa daļu pretinieks nokrita metiena rezultātā.
2. Četrus punktus piešķir:
 - a) par metienu ar kritienu, kurā pretinieks nokrita uz muguras vai pozīcijā «tilts»;
 - b) par metienu bez kritiena, kurā pretinieks nokrita uz sāniem vai pozīcijā «pustilts»;
 - c) par noturēšanu 20 sekundes.
3. Divus punktus piešķir:
 - a) par metienu ar kritienu, kurā pretinieks nokrīt uz sāniem vai pozīcijā «pustilts»;
 - b) par metienu bez kritiena, kurā pretinieks nokrīt uz krūtīm, vēdera, sēžas, jostas vietas vai pleca;
 - c) par nepabeigtu noturēšanu, kas ilgusi mazāk par 10 sekundēm;
 - d) par otro pretiniekam izteikto brīdinājumu.
4. Vienu punktu piešķir:
 - a) par metienu ar kritienu, kurā pretinieks nokrīt uz krūtīm, vēdera, sēžas, jostas vietas vai pleca;
 - b) par pirmo pretiniekam izteikto brīdinājumu.

Sportists, pret kuru vērst uzbrukums, krīt	Uzbrucējs veic metienu	
	Bez kritiena	Ar kritienu
Uz muguras, «tilts»	Tīrs metiens	4 punkti
Uz sāniem, «pustilts»	4 punkti	2 punkti
Uz krūtīm, vēdera, sēžas, jostas vietas, pleca	2 punkti	1 punkts

5. Par neizdevušos uzbrucēja metienu ar kritienu, kura izpildīšanas procesā viņš pats nokrīt uz sēžas, krūtīm, vēdera, jostas vietas, sāna vai muguras, punkti viņa pretiniekam, ja viņš neizdarīja pretuzbrukumu, netiek piešķirti. Ja sportists, kurš aizstāvējās, veicot pretuzbrukumu nespēja mainīt uzbrucēja kritiena raksturu un virzienu un pats nokrita viņa metiena virzienā, tad par izpildītu tiek uzskatīts uzbrucēja metiens.
6. Vienas cīņas gaitā izpildītās noturēšanas nevar būt summāri novērtētas vairāk par 4 punktiem. Vienas cīņas gaitā nevar būt izpildītas vairāk par divām novērtētām noturēšanām ar noteikumu, kad pirmā noturēšana nebija pilnīga (vērtējums 2 punkti).
7. Cīņas pārtraukšana pēc sportista, pret kuru veikts uzbrukums, lūguma, kurš atrodas noturēšanā vai sāpju paņēmienā, ja tas nav veikts pārkāpjot Noteikumus no uzbrucēja puses – tiek vērtēts kā signāls par padošanos. Šajā gadījumā, uzbrucējam tiek ieskaitīta tīra uzvara.

34. pants. Izvairīšanās no cīņas

Par izvairīšanos no cīņas tiek uzskatīts:

- a) brīva iziešana ārpus darba zonas robežām pozīcijā «stāvus» vai «guļus»;
- b) paņēmieni reālu mēģinājumu neveikšanastāvus pozīcijā;
- c) uzbrūkošu darbību imitācija (viltus uzbrukums);
- d) izvairīšanās no satvēriena stāvus pozīcijā;
- e) pāriešana guļus pozīcijā bez reāliem mēģinājumiem izdarīt paņēmienus;
- f) tīša izgrūšana ārpus paklāja – kā tīša darbība, kuras mērķis ir izstumt pretinieku ārpus paklāja darba zonas bez tehnisku darbību veikšanas.

35. pants. Darbības paklāja robežas tuvumā

1. Par stāvokli «ārpus paklāja» (ārpus paklāja robežām) tiek uzskatīts, tad ja:
 - a) Stāvus pozīcijā viens no sportistiem ar abām kājām ir pārkāpis pāri paklāja robežai;
 - b) guļus stāvoklī viena no sportistiem ķermeņa puse vidukļa vai lāpstiņas un sēžas līnijā atrodas ārpus paklāja robežas.
2. Cīņas gaitā stāvoklī «ārpus paklāja» nosaka arbitrs, bet apspriežot strīdus momentus – tiesnešu trijnieka vairākums.
3. Ja sportisti nokļūst stāvoklī «ārpus paklāja», tad viņi pēc arbitra svilpes atgriežas uz paklāja vidu un atjauno cīņu stāvēstājā. Bez arbitra svilpes sportistam nav jāpārtrauc cīņa tuvu paklāja robežai un jāaicina pretinieks uz vidu. Metiens (pretmetiens), kas uzsākts paklāja darba zonā, un beidzies ārpus tā zonas, tiek vērtēts. Metiens, kas uzsākts stāvoklī «ārpus paklāja», netiek vērtēts.
4. Noturēšanu, un sāpju paņēmieni, kas sākti uz paklāja, atļauts veikt līdz tam laikam, kamēr vienam no sportistiem ir kontakts ar paklāja darba virsmu.

36. pants. Aizliegtie paņēmieni un darbības

1. Sporta SAMBO sacensībās aizliegts:
 - a) nomest pretinieku uz galvas, mest ar satvērienu uz sāpju paņēmieni («mezgls», «svira»), nomest pretinieku, krītot uz viņa ar visu ķermeni;
 - b) izpildīt kaut kādus žņaugšanas satvērienus, kā arī aizspiest pretiniekam muti un degunu, traucējot elpošanu;
 - c) sist, skrāpēties, kost;
 - d) izdarīt jebkādas paņēmienus uz mugurkaula, izgriezt kaklu, ar rokām un kājām saspīest pretinieka galvu vai piespiest to pie paklāja, iztaisnot sakrustotās kājas uz pretinieka ķermeņa;
 - e) atspīesties ar rokām, kājām vai galvu pret pretinieka seju;
 - f) uzspīest ar elkoni vai ceļgalu jebkurai pretinieka ķermeņa daļai;
 - g) izdarīt pretinieka satvērienu aiz roku vai kāju pirkstiem;
 - h) aizlikt roku aiz muguras, izpildīt sāpju paņēmienus plaukstai;
 - i) izgriezt pretinieka kāju aiz papēža un izpildīt «mezglu» pēdai;
 - κ) izdarīt «ceļa locītavas» svīru, izliecot kāju tai pretdabiskā plāknē;
 - l) izdarīt sāpju paņēmienus stāvcīņā;
 - m) izdarīt sāpju paņēmienus ar rāvienu;
 - n) izdarīt satvērienu pretinieka aiz šortiem, aiz jakas malām, aiz jostas galiem, aiz jakas piedurknes no iekšpuses;

- o) tiši pārkāpt sporta formu (izņemt roku no jakas piedurknes, uzlocīt jakas piedurknes, novilkt SAMBO apavus u.t.t.).
2. Ja tiesneši nepamana, ka viens no sportistiem izpilda aizliegtu paņēmieni, tad cietušajam atļauts dot signālu ar balsi vai žestu.

Viltus signāla padošana tiek uzskatīta un sodīta (kā tiesnešu maldināšana).

37. pants. Piezīmes un brīdinājumi

1. Par Noteikumu pārkāpumiem, par kuriem sportistam var tikt izteikta piezīme, tiek uzskatīti:

- sarunas uz paklāja;
- izvairīšanās no cīņas;
- par neierašanos uz paklāja pēc pirmā izsaukuma 30 sekunžu laikā;
- aiziešana no paklāja bez arbitra atļaujas (tajā skaitā arī medicīniskās palīdzības saņemšanai);
- neētiska paklāja tuvumā esošu viņa komandas pārstāvja, trenera vai citu dalībnieku uzvedība.

Cīņas laikā sportistam nevar tikt izteikts vairāk par vienu piezīmi. Arbitram ir tiesības izteikt sportistam piezīmi bez saskaņošanas ar pārējiem tiesnešu trijnieka locekļiem.

2. Izņemot piezīmi, sportistam var tikt izteikts brīdinājums. Brīdinājumi tiek iedalīti tādos, kas izteikti bez iepriekšējas piezīmes, un ar iepriekšēju piezīmi.

a) pie brīdinājumiem ar iepriekšēju piezīmi attiecināmi:

- neierašanās uz paklāja (pēc 1 minūtes – 1 brīdinājums; pēc 1,5 minūtēm – 2 brīdinājums);
- sarunas uz paklāja;
- izvairīšanās no cīņas;
- aiziešana no paklāja bez arbitra atļaujas (tajā skaitā arī medicīniskās palīdzības saņemšanai);
- neētiska paklāja tuvumā esošu viņa komandas pārstāvja, trenera vai citu dalībnieku uzvedība.

b) pie brīdinājumiem bez iepriekšējas piezīmes attiecināmi:

- aizliegta paņēmiena izdarīšana;
- rupja cīņas taktika;
- disciplīnas pārkāpums;
- apzināta izrāpošana no sājpu paņēmiena vai noturēšanas ārpus darba zonas robežām*.

Cīņas laikā pirmo un otro brīdinājumu izsaka sportistam (sportistiem) pēc tiesnešu brigādes ar balsu vairākumu lēmuma. Katram sportistam vienas cīņas gaitā var būt izteikti ne vairāk kā divi brīdinājumi.

* *Atkārtotas apzinātas izrāpošanas no sājpu paņēmiena vai noturēšanas ārpus darba zonas robežām gadījumā sportistam tiek izteikts otrs brīdinājums.*

3. Par noteikumu pārkāpumus sportists var tikt noņemts no cīņas vai diskvalificēts (noņemts no sacensībām). Sportists tiek noņemts no cīņas:

- par neierašanos uz paklāja pēc pirmā izsaukuma 2 minūšu laikā;
- par atkārtotu mēģinājumu veikt šī panta 26.pkt. norādītās darbības (izņemot apzinātu izrāpošanu no sājpu paņēmiena vai noturēšanas ārpus darba zonas robežām);
- gadījumā, ja sportists nav varējis iekļauties medicīniskās palīdzības sniegšanai atvēlētajās 2 minūtēs. Sportists tiek noņemts no sacensībām (diskvalificēts):
- par rupju un neētisku uzvedību attiecībā pret pretinieku, dalībniekiem, tiesnešiem un skatītājiem, par atteikšanos sniegt pretiniekam roku vai par tās pasniegšanu nekorekti;
- par aizliegtu paņēmiena izdarīšanu, kura rezultātā pretinieks gūst traumu un pēc ārsta atzinuma nevar turpināt cīnīties sacensībās;
- par tiesnešu maldināšanu.

38. pants. Cīņas rezultāta noteikšana un paziņošana

1. Tīra uzvara tiek piešķirta:

- a) ja sportista tehnisko darbību novērtē kā tīru metienu ne mazāk kā divi tiesneši no tiesnešu trijnieka;
- b) ja sportists veiksmīgi izpilda sājpu paņēmieni.

2. Uzvaru ar redzamu pārākumu, pēc punktiem, tehnisko, nosaka paklāja vadītājs pēc ierakstiem cīņas protokolā, kas veikti saskaņā ar cīņas gaitā paziņotajiem sportistu darbību novērtējumiem.

3. Sportists (abi sportisti) tiek noņemti no cīņas ar vienbalsīgu tiesnešu brigādes lēmumu vai balsu vairākuma gadījumā ar galvenā tiesneša vietnieka piekrišanu.

Paziņojums par noņemšanu no cīņas vai sacensībām tiek paziņots pēc saskaņošanas ar galvenā tiesneša vietnieku.

4. Rezultāts tiek paziņots sekojošā veidā:

No sākuma tiek nosaukts paklājs, uz kura notika cīņa, pēc tam uzvarētāja formas krāsa, un beigās uzvarētāja uzvārds un vārds.

Piemēram: «Uz paklāja A, uzvarēja sportists sarkanā formā – Ivanovs Ivans».

39. pants. Protests

1. Protests var tikt iesniegts sakarā ar rupju Noteikumu pārkāpumu cīņas tiesāšanā vai neordināras situācijas rašanās gadījumā.

2. Protesta iesniegšanas procedūra:

- Protestu iesniedz komandas pārstāvis sacensību galvenajam tiesnesim rakstiskā veidā tieši sacensību laikā, norādot Noteikumu pantu un punktu, kas tika pārkāpti;

- Protestu par neordināru situāciju (kad tiek pārkāpts Nolikums, dalībnieku svēršanās un lozēšanas kārtība, pāru sastādīšana, dezinformācija, kuru sniegušas oficiālas personas u.t.t.) iesniedz uzreiz pēc tās rašanās rakstiskā veidā tāpēc, lai tiesnešu kolēģijai būtu iespēja operatīvi pieņemt lēmumu ar minimālu zaudējumu sacensību gaitai un rezultātiem.

3. Protesta izskatīšana:

- Protesta par tiesāšanas Noteikumu pārkāpumu pieņemšanas gadījumā, to izskata galvenais tiesnesis ar tiesnešu brigādes, kura piedalījās konkrētās cīņas iztiesāšanā, piesaistīšanu;

- Protesta par neordināru situāciju izskatīšanas laikā klāt jābūt personām, kuras pieļāva Noteikumu pārkāpumu.

4. Lēmums par protestu:

- Protesta par tiesāšanas Noteikumu pārkāpumu pieņemšanas gadījumā, lēmumu sacensību laikā izsniedz pārstāvim, kurš protestu iesniedza;

- Citu iemeslu dēļ pieņemta protesta gadījumā – termiņos, kas nodrošina iespēju labot pieļautās kļūdas ar minimālu zaudējumu sacensību gaitai un rezultātiem.

Lēmums par protestu par tiesāšanas Noteikumu pārkāpumu, neietekmē cīņas gala rezultātu.

V. SADAĻA. SACENSĪBU VIETU APRĪKOJUMS

40. pants. Paklājs

1. SAMBO paklājam jābūt ar izmēru no 11x11 līdz 14x14 metri. Paklājam, kas izgatavots no sintētiska materiāla, ir jābūt gludam un biežumā ne mazāk kā 5 centimetri.

Visa paklāja virsma jānosedz ar pārvalku no sintētiska materiāla ber rupjām šuvēm. Pārvalks tiek stingri novilkts un spēcīgi piestiprināts. Pārvalkam jābūt dezinficētam.

Paklāja darba virsma, uz kuras notiek sportistu cīņas, ir apzīmēta kā aplis ar diametru no 6 līdz 9 metriem.

Paklāja centrs tiek apzīmēts ar FIAS logotipu ar diametru 1 metrs, robežas līnijas platums sastāda 10 cm vai 1 metru.

Divi pretēji izvietoti paklāja stūri tiek apzīmēti ar sarkanu un zilu krāsu (pa kreisi no paklāja vadītāja galda – sarkana, pa labi - zila).

2. Laukumam, uz kura tiek novietots paklājs, jābūt platākam par paklāju ne mazāk par 1 metru uz katru pusi. Organizējot sacensības uz vairākiem paklājiem, tiek rekomendēts novietot tos cieši blakus bez atstarpes.

3. Rīkojot sacensības uz platformas, tās augstums nedrīkst pārsniegt 1 metru. Platformas sānu malām jābūt 45 grādu slīpuma leņķī uz ārpusi (Pielikums 16).

4. Paklāja un sacensību aprīkojuma atbilstību nosaka sacensību galvenais tiesnesis kopīgi ar FIAS sporta direktoru (vai personu, kura pārstāv FIAS sporta departamentu),

ārstu un organizācijas, kura rīko sacensības, pārstāvi. Paklāja atbilstība tiek fiksēta speciālā pieņemšanas aktā (Pielikums 8).

41. pants. Sacensību novadīšanas inventārs

1. Skaņas signāls (gongs) var būt jebkādas sistēmas, bet tam ir jābūt pietiekami skaļam skanējumam. Katra paklāja signālam jābūt atšķirīgam no citiem skanējumam.
2. Svēršanās svāriem jābūt sertificētiem.
3. Hronometriem (elektrohronometriem) jābūt aprīkoti ar ierīci to apturēšanai un ieslēgšanai bez minūšu un sekunžu rādītāju dzēšanas līdz cīņas beigām.
4. Skatītāju un dalībnieku informēšanai cīņas gaitā blakus tiesnešu kolēģijas galdam tiek uzstādīts elektroniskais vai mehāniskais tablo, uz kura tiek demonstrēts sportistu gūtais vērtējums. Sacensību gaitā atļauts demonstrēt katra dalībnieka punktu summu, bet ne viņa atsevišķi gūto vērtējumu.
5. Dalībnieku un pārstāvju informēšanai par sacensību Programmu, grafiku un gaitu tiek uzstādīts informācijas tablo. Tablo izmēri un tā uzstādīšanas vieta iepriekš tiek saskaņota ar sacensību sekretariātu.
6. Gadījumā ja nav pieejama elektroenerģija vai nedarbojas elektroniskais tablo sacensību turpināšanai visiem paklājiem jābūt nokomplektētiem ar mehāniskajiem tablo, gongiem un rokas hronometriem.
7. Videokamera katram paklājam.
8. Iekārta jaku standarta mērījumiem.
9. Monitors (televīzijas panelis) ar diagonāli 20 collas lai noskatītos videomateriālus.

42. pants. Prasības pret sacensības novadīšanas vietu

1. Zāles dabīgā apgaismojuma koeficientam jābūt ne mazākam par 1:6, mākslīgā apgaismojumam – ne mazākam par 500 lk. Paklāju no augšas apgaismo atstarojošas vai izkliedētas gaismas ķermeņi ar aizsargsietu.
2. Novadot sacensības temperatūrai telpās jābūt no +15 līdz +25 grādiem C, gaisa mitrums ne zemāks par 60%. Ventilācijai jānodrošina trīskārša gaisa apmaiņa stundas laikā.

VI.SADAĻA. CĪŅAS SAMBO

Cīņas sambo sacensības tiek rīkotas atbilstoši Noteikumiem ar dažiem papildinājumiem:

Dalībnieka kostīms	Boksa ķivere(sarkana,zila). Kapa. Stingra bandāža (bruņas). Cīņas sambo cimdi (sitienam un satvērienam). Kāju uzlikas, kas nosedz apakšstilbu priekšējo virsmu un cīņu zābaku šņorējumu.
--------------------	--

43. pants. Cīņas un tehnisko darbību vērtējums

№	Paņēmienu vērtējums	Vērtējamās darbības
1.	Tīra uzvara (pirms termiņa)	a) nokauts, divi nokdauni; b) tīrs metiens vai sitiens ar pretinieka nokrišanu uz muguras, kura laikā uzbrucējs palika stāvus pozīcijā; c) žņaugšanas paņēmiens; d) sāpju paņēmiens; e) redzams pārākums 8 un vairāk punkti (29.p.); f) nespēja turpināt cīņu (atteikšanās, trauma, kavēts laiks, kas atvēlēts medicīniskās palīdzības sniegšanai); g) diskvalifikācija par Noteikumu pārkāpšanu (32.p., 1., 2., 4. pkt.).

2.	Novērtējums četri punkti («4»)	a) par metienu, sitienu ar kritienu no stāvēšanas pozīcijas, kura laikā pretinieks nokrīt uz muguras (33.p., 2a).pkt.) b) par metienu, sitienu ar pretinieka kritienu uz sāniem, kura laikā uzbrucējs paliek stāvus pozīcijā (33.p., 2b).pkt.); c) par pilnu noturēšanu 20 sekundes. (33.p.,2c).pkt.); d) par nokdaunu.
3.	Novērtējums divi punkti («2»)	a) par metienu, sitienu (33.p., 3a),b)pkt.); b) par otro pretiniekam izteikto brīdinājumu (33.p.,3d).pkt.); c) par nepilnu noturēšanu ne mazāk par 10 sek., bet ne vairāk par 20 sek. (33.p.,3c).pkt.)
4.	Novērtējums viens punkts («1»)	a) par metienu, sitienu (33.p., 4a).pkt.); b) par pirmo pretiniekam izteikto brīdinājumu (33.p.,4b).pkt.)
5.	Piezīme	a) pēc sambo noteikumiem; b) par sportista, pret kuru izdarīts uzbrukums, pasīvu aizsardzību pozīcijā guļus uz vēdera.
6.	Brīdinājums	a) pēc sambo noteikumiem; b) par atkārtotu sportista, pret kuru izdarīts uzbrukums, pasīvu aizsardzību pozīcijā guļus uz vēdera.

Nokauts – neatjaunojams aizsardzības spēju zaudējums, pēc izlaista sitiena; līdz skaitam 10 cīkstonis nespēj pilnībā atgūties un ieņemt kaujas pozīciju;

Piezīme: sportists, kas guvis nokautu daļā tiek noņemts no sacensībām.

Nokdauns – aizsardzības spēju zaudējums uz laiku, pēc izlaista sitiena; līdz skaitam 10 cīkstonis pilnībā atgūstas un ieņem kaujas pozīciju.

Piezīme: vērtējot «nokdaunu», tiek vērtēts arī sportista pret kuru izdarīts uzbrukums, ķermeņa stāvoklis attiecībā pret paklāju saskaņā ar sambo noteikumiem un vērtējums summējas.

Sportists, kas vienas tikšanās laikā guvis divus nokdaunus tiek noņemts no sacensībām.

44. pants. Atļautās tehniskās darbības:

1. Sitienu tehnika:

Sitiens – impulsīva tehniska darbība ar taisnes vai līknes trajektoriju, kuru izpilda ar rokām, kājām vai galvu pa noteikumos atļautiem cilvēka ķermeņa rajoniem ar noteiktu ātrumu un spēku.

Sitieni tiek vērtēti, ja pēc tehniskās darbības izdarīšanas pretinieks pilnībā zaudē līdzsvaru un nokrīt uz kādu ķermeņa daļu un tiek vērtēti saskaņā ar Noteikumiem.

1.1. Sitieni ar rokām tiek izdarīti ar jebkuru dūres daļu (izņemot plaukstas pamatni), ar elkoni galvas, ķermeņa, roku un kāju priekšējā, sānu daļā, kā arī cirkšņu rajonā.

1.2. Sitieni ar kājām tiek izdarīti ar celi, apakšstilbu, pēdu, papēdi galvas (izņemot pretsitienu ar celi, pretiniekam ceļoties kājās) ķermeņa priekšējā, sānu daļā, pa kājām (pa gurnu ārējo vai iekšējo daļu vai pa apakšstilbu), cirkšņu rajonā.

1.3. Sitieni ar rokām, kājām un galvu parterā (izņemot galvas pakauša daļu, kaklu un muguras apakšdaļas virsmu, jostas vietas, astes kaula un anālās atveres rajonu), ja uzbrucējs arī atrodas partera stāvoklī.

Partera stāvoklis tiek noteikts saskaņā ar sambo noteikumiem.

1.3.1. Sitieni ar elkoni, izņemot pretsitienu pa galvu vai atslēgas kaula rajonā ar pretinieka pretvilkšanu aiz jakas piedurknes vai atloka.

1.3.2. Sitieni ar galvu tiek izdarīti ar noteikumu, ja uzbrucēja un sportista, pret kuru tiek izdarīts uzbrukums, galva atrodas ķiverē.

2. Metienu tehnika:

2.1. Tiek atļauti visa veida, kā sporta sambo, metieni.

3. Guļus cīņas tehnika:

3.1. Sāpju paņēmieni parterā, kas atļauti sambo, kā arī sāpju paņēmieni stāvus pozīcijā, ieskaitot sāpju paņēmienus ar roku aizliekšanu aiz muguras (policijas satvēriens).

Piezīme: Sāpju paņēmienu izdarīšanas laikā, ja sportists, pret kuru tiek izdarīts uzbrukums, pāriet pozīcijā «stāvus», tad cīņa netiek apturēta. Šajā pozīcijā sportists, pret kuru izdarīts uzbrukums, var aizstāvēties metot pretinieku pret paklāju (izņemot metienu uz galvas).

3.2. Žņaugšanas paņēmieni – tehniskas darbības, kuru laikā tiek veikta ieteme uz pretinieka kaklu, kas ir par šķērslī normālai elpošanai vai tiek zaudēta samaņa, tiek veikti pozīcijā «guļus» vai «stāvus».

Žņaudzoši paņēmieni tiek izdarīti ar rokām, kājām, apģērbu.

3.2.1. Žņaugšanas paņēmieni ar rokām – tiek atļauti tikai ar uzbrucēja rokas apakšdelama daļu, kuru rezultātā neveidojas mugurkaula kakla daļas sagriešanās.

3.2.2. Žņaugšanas paņēmieni ar apģērbu – atļauti tikai ar sambo atlokiem (izņemot jostu).

3.2.3. Žņaugšanas paņēmieni ar kājām – atļauti tikai, ja iedarbība uz kaklu notiek ar sportista, pret kuru veikts uzbrukums, rokas satvērienu.

3.3. Noturēšana – visas Noteikumos atļautās noturēšanas.

3.4. Sportists, kurš žņaugšanas paņēmienu veikšanas laikā zaudē samaņu, tiek noņemts no sacensībām.

45. pants. Aizliegtās tehniskās darbības:

a) izdarīt sitienus ar roku un kāju pirkstiem, atvērtu cimdus vai plaukstu pamatni;

b) izdarīt sāpju paņēmienus uz kakla, mugurkaula, delnas un pēdas;

c) izdarīt sitienus ar rokām un kājām pa guļus stāvoklī esošu pretinieku no stāvus pozīcijas;

d) izdarīt sitienus pa kaklu, pa roku un kāju locītavām (celis, pēdas pamatne) fiksējot sportista, pret kuru izdarīts uzbrukums, ekstremitāti dabīgam locījumam pretējā virzienā; pa pakausi un muguru, jostas vietu, astes kaulu, anālo atveri; izdarīt sitienus ar pirkstiem acīs;

e) izdarīt sitienus ar galvu, ja viena sportista galva ir bez ķiveres;

f) sambo aizliegtus metienus, kā arī metienus ar kakla satveršanu;

g) sambo aizliegtus sāpju paņēmienus uz muskuļiem vai locītavām, izņemot sāpju paņēmienu ar roku aizliekšanu aiz muguras un tā izpildīšanas stāvokļus (t.i., sāpju paņēmieni stāvus pozīcijā - atļauti);

h) disciplīnas pārkāpums, rupja, neētiska uzvedība attiecībā pret savu pretinieku, sacensību dalībniekiem, tiesnešiem vai skatītājiem.

SACENSĪBU NOLIKUMS

1. Sacensību nolikums (turpmāk Nolikums), kuru apstiprina tās rīkojošas organizācijas проводящими их организациями, kopā ar Noteikumiem, ir pamatdokuments, pēc kura vadās tiesnešu kolēģija un sacensību dalībnieki. Pretējā gadījumā tiesnešu kolēģija vadās pēc Noteikumiem.
2. Nolikuma punktiem jābūt precīziem un jāizslēdz to interpretācija.
3. Sacensību nolikums satur sekojošas sadaļas:
 - Sacensību nosaukums;
 - Šo sacensību novadīšanas vieta un termiņi;
 - Sacensību vadība (organizācijas, kurām jāvada sacensības);
 - Sacensību dalībnieku svēršanās procedūras laiks, vieta un kārtība;
 - Lozēšanas veikšanas procedūras laiks, vieta un kārtība;
 - Sanāksmju ar treneriem un delegāciju pārstāvjiem novadīšanas laiks, vieta un kārtība;
 - Sportistu treniņu novadīšanas laiks, vieta un kārtība;
 - Sacensību programma;
 - Komandu izvietošanas vieta un nosacījumi (norādot viesnīcu nosaukumus un kontaktinformāciju, rezervēšanas noteikumus);
 - Piedalīšanās sacensībās noteikumi (delegācijas sastāvs, komandu un dalībnieku pielaišanas noteikumi, svara kategorijas, vecums, klasifikācija);
 - Sacensību rīkošanas noteikumi un kārtība;
 - Sacensību uzvarētāju un godalgoto vietu ieguvēju apbalvošana;
 - Pieteikumu par piedalīšanos sacensībās iesniegšanas kārtība un termiņš;
 - Sacensību dalībnieku apdrošināšana un medicīnisko pakalpojumu sniegšanas kārtība;
 - sacensību dalībnieku akreditācijas kārtība un noteikumi;
 - tiesneši;
 - dopinga kontrole;
 - finanšu noteikumi;
 - transports (delegāciju sagaidīšana un pavadīšana, dalībnieku transfērs uz sacensību vietu un atpakaļ, dalībnieku transfērs uz treniņu vietu un atpakaļ);
 - palīdzība vīzu noformēšanā;
 - mārketinga un reklāma;
 - papildus informācija;
 - kontaktinformācija.
4. Izmaiņas un papildinājumus sacensību Nolikumā ir tiesīgas izdarīt tikai tās organizācijas, kas to ir apstiprinājušas, bet ne vēlāk kā līdz lozēšanas sākumam un obligāti paziņojot visiem komandu pārstāvjiem vai visiem dalībniekiem, kuri piedalās sacensībās.

RIŅĀ SISTĒMA

I. Sacensību novadīšanas kārtība

1. Ja sacensībās vienā svara kategorijā piedalās 6 (seši) un mazāk sportisti, iespējams izmantot riņķa sistēmu. Pēc šādas sistēmas katrs sportists satiekas ar visiem savas svara kategorijas sportistiem.
2. Minētā kārtība pilnībā tiek saglabāta rīkojot komandu sacensības pēc riņķa sistēmas.

II. Pāru sastādīšanas kārtība

1. Lai sastādītu pirmā riņķa pārus divos stabiņos tiek ierakstīti skaitļi pēc dalībnieku daudzuma: pirmais numurs – kreisā stabiņa augšā, otrais – labā stabiņa augšā, bet zem tā secīgi tiek ierakstīti kārtas numuri – 3, 4, 5 u.t.t. daudzumā, kas vienāds ar visu dalībnieku pusi; turpinājums tiek pārnests uz kreiso stabiņu kārtībā no lejas uz augšu. Dalībnieku nepārskaitļa daudzuma gadījumā pēc pedējā numura tiek ierakstīta nulle (lai sanāktu dalībnieku pāra skaitlis). Numuri, kas izrādījušies viens otram pretim, satiekas viens ar otru.
2. Lai sastādītu otrā un nākamo riņķu pārus, tiek veikta numuru pārvietošana: pirmais numurs paliek savā vietā, bet pārējie numuri katrā nākamajā riņķī tiek pavirzīti par vienu vietu pretēji pulksteņa rādītāja virzienam.
3. Katrā riņķī ar dalībnieku nepāra skaitu viens sportists ir brīvs (tiekas ar 0).

Tabula1

Principiāla pāru sastādīšanas shēma pēc sacensību rīkošanas riņķa sistēmas

Dalībnieku skaits apakšgrupā	Riņķi				
	1	2	3	4	5
3	1-2 0-3	1-3 2-0	1-0 3-2	–	–
4	1-2 4-3	1-3 2-4	1-4 3-2	–	–
5	1-2 0-3 5-4	1-3 2-4 0-5	1-4 3-5 2-0	1-5 4-0 3-2	1-0 5-2 4-3
6	1-2 6-3 5-4	1-3 2-4 6-5	1-4 3-5 2-6	1-5 4-6 3-2	1-6 5-2 4-3

III. Dalībnieku vietu noteikšana

1. Individuālajās sacensībās sportists, kurš saņēmis vislielāko kvalifikācijas punktu skaitu visu viņa izcīnīto cīņu rezultātā, ieņem pirmo vietu. Nākamās vietas tiek iedalītas atbilstoši dalībnieku saņemto kvalifikācijas punktu samazinājumam.
2. Ja diviem dalībniekiem ir vienāds punktu skaits, labāko vietu ieņem viņu individuālās cīņas uzvarētājs.
3. Ja vairākiem sportistiem ir vienāds punktu skaits, vietas starp viņiem tiek sadalītas pēc viņu individuālo cīņu lielāko uzvaru skaita.
4. Ja ir vienāds punktu skaits un vienāds individuālo cīņu uzvaru daudzums labāko vietu nosaka secīgi pēc:
 - a) Lielākā kvalifikācijas punktu skaita individuālajās cīņās starp viņiem;
 - b) individuālo cīņu uzvaru un zaudējumu kvalitāte; turklāt priekšroka secīgi tiek dota dalībniekam, kuram ir:
 - Lielāks skaits tīru uzvaru 4:0;
 - Mazāks šo uzvaru sasniegšanai patērētais laiks;

- Lielāks uzvaru skaits 4:0 ar laiku 0.00 pretinieka noņemšanas dēļ no cīņas sakarā ar tā neierašanos vai ārsta izdarītu noņemšanu, ko neieskaita kā tīru uzvaru;
- Lielāks uzvaru skaits ar pārākumu 3,5:0;
- Lielāks uzvaru skaits pretinieka noņemšanas dēļ 3,5:0;
- Mazāks šo uzvaru sasniegšanai patērētais laiks;
- Lielāks uzvaru skaits ar pārākumu 3,5:0,5;
- Lielāks uzvaru skaits pēc punktiem 3:0;
- Lielāks uzvaru skaits pretinieka noņemšanas dēļ 3:0;
- Mazāks šo uzvaru sasniegšanai patērētais laiks;
- Lielāks uzvaru skaits pēc punktiem 3:1;
- Lielāks skaits tehnisku uzvaru 3:0;
- Lielāks skaits tehnisku uzvaru 3:1;
- Lielāks skaits tehnisku uzvaru 2:0;
- Lielāks uzvaru skaits pretinieka noņemšanas dēļ 2:0;
- Mazāks šo uzvaru sasniegšanai patērētais laiks;
- Lielāks skaits klasifikācijas punktu zaudējot cīņas;
- Mazāks tīru zaudējumu skaits 0:4;
- Lielāks šajās cīņās patērētais laiks.

c) visās savstarpējās cīņās sportista gūto tehnisko darbību vērējuma lielākās summas un labākās kvalitātes;

d) visu cīņu uzvaru skaita un uzvaru un zaudējumu kvalitāti atbilstoši šī pielikuma 4 (b).pkt.

e) pārējos gadījumos sportisti dala ieņemtās vietas vienalīdzīgi.

5. Ja dalībnieks izkrīt no sacensībām slimības dēļ, piedaloties vismaz vienā cīņā, viņam tiek piešķirta vieta, uzskatot, ka visās viņa izlaistajās cīņās viņš ir zaudējis, bet viņa pretinieks uzvarējis 4:0 ar laiku 0.00 (kas netiek ieskaitīts kā tīra uzvara).

Ja dalībnieku pirms pirmās cīņas no sacensībām noņem ārsts, vieta viņam netiek piešķirta.

6. Dalībnieks, kurš no sacensībām tika noņemts ar galvenā tiesneša lēmumu, vietu nesaņem, bet viņa cīņu rezultāti tiek anulēti.

7. Ja kādā no svaru kategorijām ir pieteicies tikai viens sportists, tiek uzskatīts ka pirmā vieta šajā svara kategorijā nav izcīnīta.

SISTĒMA AR IEDALĪJUMU GRUPĀS, IZSLĒGŠANU UN GANDARĪJUMA CĪŅĀM

I. Sacensību novadīšanas kārtība

1. Visi dalībnieki lozējot tiek sadalīti divās grupās: A (nepāra) un B (pāra). Katra sportista kārtas numurs tiek noteikts pēc lozes tieši svēršanās laikā vai pēc tās beigām. Šis numurs viņam tiek piešķirts uz visu sacensību laiku.
2. Grupu A un B dalībnieki, kuri uzvarējuši iepriekšējās cīņās, iziet sacensību nākamajā riņķī. Tā tas turpinās, līdz tiek noteikti divi finālisti stiprākie grupās (A1 un B1).
3. Starp dalībniekiem, kuri zaudējuši diviem stiprākajiem, tiek rīkotas gandarījuma cīņas pēc shēmas (pielikums 4.2) lai noteiktu nākamās vietas grupās. Šis sacensību novadīšanas variants tiek saukts «Sacensību novadīšanas sistēma ar iedalījumu grupās, izslēgšanu un gandarījumu no finālistiem».
4. Cits gandarījuma cīņu novadīšanas variants norādīts pielikuma 4.3 shēmā, saskaņā ar kuru tajās piedalās sportisti, kas zaudējuši četriem pusfinālistiem, un zaudējušie pusfinālisti. Šis sacensību novadīšanas variants tiek saukts «Sacensību novadīšanas sistēma ar iedalījumu grupās, izslēgšanu un gandarījumu no pusfinālistiem».
5. Ja ie liels dalībnieku skaits, gandarījuma cīņas var tikt neveiktas (tā saucamā «olimpiskā» sistēma).
6. Gandarījuma cīņu novadīšanas variantam – pēc 3., 4. vai 5.pkt. – jābūt norādītam sacensību Nolikumā.
7. Sacensību fināla daļā tiek rīkotas cīņas par pirmo vietu, kā arī par bronzas medaļām. Cīņas par bronzas medaļām var tik novadītas sacensību rīta daļā, ja tas atrunāts sacensību Nolikumā.

II. Pāru sastādīšanas un vietu noteikšanas kārtība

1. Sacensību sākotnējās daļas pirmā un visu nākamo riņķu pāri tiek sastādīti saskaņā ar shēmu (pielikums 4.2, 4.3).
2. Novadot gandarījuma cīņas pēc I.sadaļas 3.pkt., pirmajā riņķī stiprākajam zaudējušais cīnās ar otrajā riņķī stiprākajam zaudējušo. Pēc tam šis cīņas uzvarētājs cīnās ar trešajā riņķī stiprākajam zaudējušo u.t.t.
3. Novadot gandarījuma cīņas pēc I.sadaļas 4.pkt. pirmā riņķa pusfinālistiem zaudējušie cīnās ar viņiem otrajā riņķī zaudējušiem, šo cīņu uzvarētāji cīnās ar šiem pašiem finālistiem zaudējušiem trešajā riņķī u.t.t. Šo cīņu uzvarētāji, kas uzstājās vienā un tajā pašā grupā, izspēlē tiesības cīnīties ar citas grupas zaudējušo pusfinālistu. Šajās cīņās tiek noteikti bronzas medaļas ieguvēji.
4. Finālā par 1.vietu cīnās sportisti, kas nav zaudējuši nevienu cīņu savā grupā.
5. Pēc sportistiem, kuriem noteiktas 5.-6. vieta (kas zaudējuši cīņas par bronzas medaļām), 7.- 8. vietu ieņem sportisti, kas zaudējuši pēdējo gandarījuma cīņu u.t.t.
6. Pēc tam tiek noteiktas sportistu vietas, kuri neiekļuva gandarījuma grupās, saskaņā ar to, kurā riņķī viņi pabeiguši sacensības. Izkritušie vienā riņķī savā starpā dala atbilstošas vietas.

SACENSĪBU FINĀLA DAĻAS NOVADĪŠANAS METODES

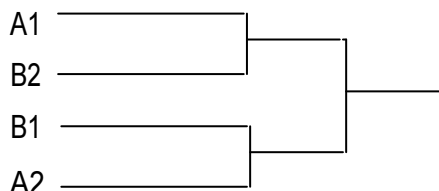
1. Fināla daļas novadīšanas «Olimpiskā» sistēma četriem dalībniekiem:

Finālā iziet sportisti, kas ieguvuši pirmās un otrās vietas grupās A un B: A1, A2 un B1, B2. Viņi sastāda pusfināla pārus pēc sekojošas shēmas:

Pusfināla pāru uzvarētāji iziet finālā.

Fināla cīņas uzvarētājs ieņem pirmo vietu, zaudētājs – otro vietu. Pusfināla zaudētāji ieņem divas trešās vietas.

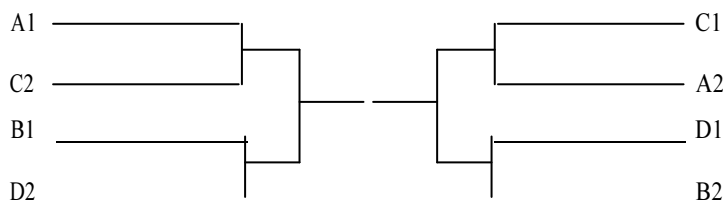
Trešā un ceturrtā vieta var tikt izspēlētas, ja tas atrunāts Nolikumā.

2. Fināla daļas novadīšanas «Olimpiskā» sistēma astoņiem dalībniekiem: finālā iziet sportisti, kas ieguvuši pirmās un otrās vietas grupās A, B, C un D:

A1, A2 un B1, B2 un C1, C2 un D1, D2.

Viņi sastāda ceturtdaļfināla pārus pēc sekojošas shēmas:

Ceturtdaļfināla pāru uzvarētāji iziet pusfinālā.

Pusfināla pāru uzvarētāji iziet finālā.

Fināla cīņas uzvarētājs ieņem pirmo vietu, zaudētājs – otro vietu. Pusfināla zaudētāji ieņem divas trešās vietas.

Trešā un ceturrtā vieta var tikt izspēlētas, ja tas atrunāts Nolikumā.

3. Fināla daļas novadīšanas izslēgšanas metode 6 dalībniekiem. Finālā iziet sportisti, kas ieņēmuši 1.- 3. vietu grupās A un B: A1, A2, A3 un B1, B2, B3.

Viņi sastāda fināla pārus pēc sekojošas shēmas:

A1 – B1 par 1.vietu,
A2 – B2 par 3.vietu,
A3 – B3 par 5.vietu.

Fināla pāru uzvarētāji ieņem, atbilstoši, pirmo, trešo un piekto vietu, bet zaudētāji – otro, ceturto un sesto vietu.

4. Fināla novadīšanas krusteniskās izslēgšanas metode 6 dalībniekiem. Finālā iziet sportisti, kas ieņēmuši 1.-3. vietu grupās A un B: A1, A2, A3 un B1, B2, B3.

Viņi sastāda fināla pārus pēc sekojošas shēmas:

A1 – B1 par 1.vietu,
A2 – B3 par 3.vietu,
A3 – B2 par 3.vietu.

Fināla pāru uzvarētāji atbilstoši ieņem pirmo un divas trešās vietas, bet zaudētāji otro un divas piektās vietas. Trešā un ceturrtā vieta var tikt izspēlētas, ja tas atrunāts Nolikumā.

KOMANDU SACENSĪBU REZULTĀTU NOTEIKŠANA

I. Individuālajās un komandu sacensībās komandu rezultātu noteikšana var tikts īstenota divos veidos – olimpiskais aprēķins un aprēķins pēc punktiem.

1. Olimpiskais aprēķins

a) Vispirms tiek noteiktas komandas, kas ieguvušas vislielāko zelta medaļu skaitu, pēc tam sudraba, bronzas, piektās un septītās vietas atbilstoši.

b) Ja medaļas un vietas ir vienādā skaitā, komandas ieņem vienādas vietas. Nākamās vietas tiek noteiktas pēc numura, kurš tiek aprēķināts atskaitot komandas, kuras ieņēmušas vienādas vietas.

2. Vietu noteikšana pēc punktiem

a) Vietas tiek noteiktas atkarībā no komandu sastāvā reģistrēto dalībnieku individuālajiem rezultātiem. Ja Nolikumā nav atrunāts citādi, komandā jābūt pa vienam reģistrētam dalībniekam katrā svara kategorijā.

b) Vietas tiek noteiktas pēc viena no diviem veidiem:

- Pēc lielākā reģistrētajiem dalībniekiem piešķirto punktu skaita, pēc principa: labāka vieta – vairāk punktu;
- Pēc mazākās soda punktu summas, kurus piešķir visiem reģistrētajiem dalībniekiem ņemot vērā viņu iegūto vietu, pēc principa: 1.vieta – 1 punkts, 2.vieta – 2 punkti u.t.t., turklāt par katru nepieteikto dalībnieku komandai tiek uzskatīts papildus soda punktu daudzums, kas vienāds ar dalībnieku skaitu tajā kategorijā, kurā viņš nav pieteikts (vai pašā daudzskaitlīgākajā svara kategorijā, kas tiek atrunāts Nolikumā), plus viens soda punkts.

c) Ja punktu skaits vienāds divām vai vairākām komandām, pārkumu gūst komanda, kuras reģistrētajiem dalībniekiem ir secīgi:

- Lielāks daudzums pirmo, otro u.t.t. vietu;
- Lielāks skaits dalībnieku tajās svara kategorijās, kurās reģistrētie dalībnieki ieņēmuši pirmās vietas;
- Lielāks šo reģistrēto dalībnieku uzvaru skaits; labāka šo uzvaru un zaudējumu kvalitāte;
- Lielāks dalībnieku skaits tajās svara kategorijās, kurās reģistrētie dalībnieki ieņēmuši otrās vietas u.t.t.;

Ja svara kategorijā ir nosvēries tikai viens sportists, viņš komandai dod punktus, kas atbilst pirmajai vietai.

d) Komandu cīņu rezultāti tiek ierakstīti protokolā (pielikums 6.2).

II. Komandu sacensībās:

1. Komandu sacensības var tikts novadītas pēc jebkuras individuālo sacensību novadīšanai izmantojamās sistēmas. Sacensību novadīšanas sistēma un veids, komandas dalībnieku skaits, svara kategorijas, kurās jāreģistrē dalībnieki, kā arī komandas dalībnieku nomaiņas iespējas sacensību gaitā tiek noteikts Nolikumā.

2. Katrās sacensībās minimālajam komandas sastāvam ir jābūt lielākam par pusi no pilna sastāva. Dalībniekam, kas pieteikts cīņai un nav ieradies uz komandas nosaukšanu, tiek ieskaitīta neierašanās un viņš tiek noņemts no sacensībām.

3. Komandu sacensībās (pielikums 6.3) par sava dalībnieka uzvaru katrā pāri komanda saņem 1 punktu, par zaudējumu vai dalībnieka neierašanos 0 punktus. Ja dalībnieks nav reģistrēts vai nav ieradies uz cīņu, viņa pretiniekam tiek ieskaitīta uzvara 4:0 ar laiku 0.00.

Komanda, kura ieguvusi lielāko punktu skaitu, tiek uzskatīta par šo sacensību uzvarētāju. Ja punktu skaits ir vienāds, pārkums tiek piešķirts komandai, kurai ir:

- a) Lielāka komandas dalībnieku šo sacensību visu cīņu laikā gūto klasifikācijas punktu summa;
- b) lielāks uzvaru skaits 4:0, tajā skaitā ar laiku 0.00;
- c) mazāks šīm uzvarām patērētais laiks un tālāk saskaņā ar pielikumu 2.1, III.sadaļas 4b.pkt.

Ja šie rādītāji ir vienādi pārkums tiek noteikts komandai, kurai ir lielāka visu dalībnieku veiktajās cīņās gūto tehnisko punktu summa, tālāk atbilstoši 28.panta 2.pkt.

Ja šie komandu cīņu rādītāji ir vienādi, par uzvarētājkomandu tiek uzskatīta tā komanda, kura uzvarēja cīņu smagākajā svara kategorijā.

4. Uzvara komandu cīņās kopumā dod komandai 1 punktu, zaudējums – 0 punktus.

5. Sacensībās, kas novadītas pēc riņķa sistēmas (sk. pielikumu 2), nosakot komantu vietas apakšgrupās, pusfinālā un finālā secīgi tiek ņemts vērā:

- a) punktu daudzums par uzvarētajām komandu cīņām;
- b) savstarpējo cīņu rezultāti:
 - Komandu uzvaru daudzums savstarpējās cīņās;
 - Šo cīņu laikā gūto uzvaru daudzums;
 - Klasifikācijas punktu skaits, kurus ieguvuši šo cīņu dalībnieki u.t.t. saskaņā ar 3.pkt.

Turpmākajā pārākums tiek piešķirts komandai, kurai ir lielāks cīņu daudzums, kuras tās dalībnieki uzvarējuši visās komandu cīņās apakšgrupā, pusfinālā vai finālā u.t.t. kārtībā, kāda norādīta augstāk.

Galīgās vietas starp komandām, kuras ieņēmušas vienādas vietas apakšgrupās (pusfinālos), bet nav tikušas pusfinālā (finālā), tiek sadalītas:

- a) Pēc komandu uzvaru skaita apakšgrupā (pusfinālā);
- b) pēc uzvarēto cīņu skaita visās komandu cīņās apakšgrupā (pusfinālā);
- c) pēc klasifikācijas punktu summas, kurus šo cīņu dalībnieki ieguvuši, u.t.t. saskaņā ar 3.pkt.

Izstājoties no sacensībām komanda, kura nav piedalījusies 50% cīņās apakšgrupā (pusfinālā), visi tās iegūtie šajā sacensību līmenī rezultāti tiek anulēti un tā ieņem pēdējo vietu apakšgrupā (pusfinālā).

Izstājoties no sacensībām komanda, kura ir piedalījusies vairāk par 50% cīņās apakšgrupā, pusfinālā vai finālā, ieņem vietu, vadoties no šo cīņu rezultātiem. Turklāt tiek uzskatīts, ka izlaistās cīņas tā ir zaudējusi pretinieku pieteiktajam sastāvam visās cīņās 0:4 ar laiku 0.00.

6. Komandu sacensībās, kuras tiek novadītas pēc izslēgšanas sistēmas ar izstāšanos pēc diviem zaudējumiem, tiek izmantoti pielikuma 3.1. pamatnoteikumi.

Komandu sacensībās, kuras tiek novadītas pēc izslēgšanas sistēmas un ar gandarījuma cīņām, tiek izmantoti pielikuma 4.1. pamatnoteikumi.

7. Komandu, kuru sastāvs kļuvis mazāks par Nolikumā noteikto dēļ tā, ka dalībniekus noņēmis no sacensībām ārsts, vieta tiek noteikta pēc tās sasniegtā rezultāta dalībnieka noņemšanas brīdī.

Vieta komandai netiek noteikta, ja šī situācija radusies dalībnieku neierašanās dēļ uz svēršanos vai ja dalībniekus no sacensībām noņēmis galvenais tiesnesis par Noteikumu pārkāpumu.

TIESNEŠU ŽESTI

A – arbitra, S – sānu tiesneša, P – paklāja vadītāja

№	Žests	Kas rāda	Žesta apraksts
1	Dalībnieku nosaukšana	A	Stāv ar seju pret tiesnešu galdu un simetriski attiecībā pret sportistiem. Nosaucot dalībnieku viņa virzienā izstiepj taisnu roku ar atbilstošas krāsas piedurkni. Pēc tam vienlaicīgi paceļ līdz plecu līmenim taisnas rokas (ar plaukstu sānu malām uz leju), katru atbilstoša sportista virzienā. Savieno rokas plecu līmenī, norādot uz paklāja vidu un pieejot šai vietai, vienlaicīgi ar sportistiem.
2	Cīņas sākums	A	Cīņas sākumā (vai atjaunojot to no centra) dod svilpi. Vienlaicīgi enerģiski izdara mājienu ar elkonī saliektu roku no augšas uz leju starp sportistiem virs paklāja centra (līdz horizontālam apakšdelam stāvoklim). Pēc tam izdara soli atpakaļ un ieņem sportistu darbību vērošanai ērtu vietu.
3	Tīra uzvara	A, S, P	Paceļ taisnu roku ar atbilstošas krāsas piedurkni augšā, ar atvērtu plaustu uz priekšu.
4	Četri punkti	A, S, P	Paceļ uz augšu elkonī saliektu roku ar atbilstošas krāsas piedurkni, parādot četrus pirkstus (lielais pirksts piespiests pie plauksta) un groza plaustu pa kreisi un pa labi.
5	Divi punkti	A, S, P	Paceļ uz augšu elkonī saliektu roku ar atbilstošas krāsas piedurkni, parādot lielo un rādītājpirkstu.
6	Viens punkts	A, S, P	Paceļ uz augšu elkonī saliektu roku ar atbilstošas krāsas piedurkni, parādot vienu lielo pirkstu.
7	Noturēšana	A	No noturēšanas uzsākšanas brīža vienlaicīgi ar vārdiem: "Skaitīt noturēšanu!" — izstiepj uz priekšu roku ar atvērtu plaukstu uz leju. Krekla piedurkne atbilst noturēšanu izdarošā sportista formas tērpa krāsai. Ja noturēšana izdarīta pilnībā (pēc vārdiem: "Noturēšana ieskaitīta!") vai noturāmais atlēts izgāja no noturēšanas (pēc vārdiem "izgāja!"), arbitrs nolaiž roku un ar atbilstošu žestu parāda paņēmiena vērtējumu.
8	Sāpju paņēmieni	A	No sāpju paņēmiena uzsākšanas brīža vienlaicīgi ar vārdiem: "Skaitu sāpju laiku!", izstiepj uz priekšu roku, savelkot plaukstu dūrē. Krekla piedurkne atbilst sāpju paņēmieni izdarošā sportista formas tērpa krāsai.
9	Paņēmieni neskaitīt	A, S	Izdara 2-3 kustības ar roku (ar atvērtu plaukstu uz leju) horizontālā plaknē.
10	Stāvoklis "ārpus paklāja"	A	Paceļ uz sāniem līdz plecu līmenim taisnu roku, tuvāko paklāja robežai. Pēc tam dod svilpi un ar taisnu roku norāda uz paklāja vidu. Cīņa tiek atjaunota centrā.
11	Pārvietošana no guļus pozīcijas stāvus pozīcijā	A	Dod svilpi, pēc kā paceļ, saliecot elkoņos, abas rokas ar atvērtām vienu pret otru plaukstām. Turklāt apakšdelmiem jābūt izvietotiem vertikāli.
12	Aizliegtais paņēmieni	A, S	Paceļ rokas līdz krūšu līmenim un ar vienas rokas delnu saķer otras rokas plauksta locītavu, pēc kā imitē pārkāpumu.

14	Piezīme	A	Stāvot ar seju pret tiesnešu galdu paklāja vidū, uzliek roku ar atbilstošas krāsas piedurkni uz Noteikumus pārkāpušā sportista pleca, bet ar otru roku rāda zīmi "piezīme" — lielais un rādītājpirksts savienoti veido gredzenu, pārējie iztaisnoti.
15	Brīdinājums	A	Stāvot ar seju pret tiesnešu galdu paklāja vidū, uzliek roku ar atbilstošas krāsas piedurkni uz Noteikumus pārkāpušā sportista pleca, bet ar otru roku rāda atbilstoša brīdinājuma vertējumu.
16	Apturēt laiku	A	Turot vienas rokas apakšdelmu sejas līmenī ar horizontāli atvērtu plaukstu uz leju, pieliek klāt no apakšpuses pie šīs plaustas vidus otras vertikāliar plaukstas sānu malām uz priekšu izvietotas atvērtas plaukstas pirkstus.
17	Cīņa beigusies	A,P	Saliek apakšdelmus slīpā krustā. Abas plaukstas ar sānu malām uz priekšu.
18	Aktivizēt cīņu	A	Veic rotējošas darbības ar elkoņos saliektu roku apakšdelmiem krūšu priekšā.
19	Pieprasu uzmanību	S	Paceļ uz augšu elkonī saliektu roku ar atvērtu plaukstu uz priekšu un ar rokas delnu izdara 2-3 kustības vertikālā plaknē.
20	Pieprasu brīdinājumu	A,S,P	Ar vienu roku ar atbilstošas krāsas piedurkni norāda uz to paklāja stūri, kurš atvēlēts Noteikumus pārkāpušajam sportistam, bet ar otru roku rāda atbilstoša brīdinājuma vertējumu.
21	Sportisti vietās	A	Dos svilpi, pēc kā ar taisnām rokām (ar atvērtām plaukstām uz leju) norāda uz paklāja stūriem.
22	Uzvarētāja paziņošana	A	Stāv paklāja vidū ar seju pret tiesnešu galdu, saņēmis sportistus aiz plaukstu locītavām (arbitra piedurknes krāsa atbilst sportista formas krāsai). Kad paklāja vadītājs paziņo uzvarētāju, arbitrs paceļ viņa roku. Pēc tam arbitrs un sportisti apgriežas apkārt un arbitrs atkal paceļ uzvarētāja roku (arbitra piedurknes krāsa neatbilst sportista formas krāsai). Pēc tam sportisti apmainās ar rokas spiedienu un pamet paklāju.
23	Paziņojums par abu sportistu noņemšanu (0:0)	A	Izejas stāvoklis tāds pats. Kad paklāja vadītājs paziņo cīņas rezultātu, arbitrs tur sportistus auz rokām un nepaceļ tās. Viss pārējais notiek tāpat, kā paziņojot uzvarētāju.

Klasifikācijas punktu uzskaites

TABULA

Nr p/k	Cīņas rezultāts	Klasifikācijas punkti	
		uzvarētājam	zaudētājam
1	Tīra uzvara (pirms termiņa) a) tīrs metiens; b) sāpju paņēmiens vai padošanās signāls noturēšanas laikā; c) acīmredzamu pārkumu (starpība 8 punkti un vairāk); d) pretinieka noņemšana no cīņas (pirms termiņa); e) pretinieka noņemšana no sacensībām (diskvalifikācija).	4	0
2	Uzvara pēc punktiem (ar 1-7 punktu pārkumu) a) ja zaudētājam ir tehniskie punkti; b) ja zaudētājam nav tehnisko punktu.	3 3	1 0
3	Uzvara ar minimālu pārkumu a) ja ie vienāds punktu skaits: – Pēc tehnisko punktu daudzuma; – Pēc tehnisko punktu kvalitātes; – Pēc pēdējā tehniskā vērtējuma; b) ja nav tehnisko punktu un brīdinājumi un piezīmes ir vienādā skaitā: – Pēc pēdējā vērtējuma par brīdinājumu, kas izteikts pretiniekam;	2	0
4	Abu sportistu noņemšana (pirms termiņa) no cīņas vai sacensībām (diskvalifikācija)	0	0